

**CIVIL SZERVEZETEK
és
HALLGATÓI ÖNTEVÉKENYSÉG
A HAZAI FELSŐOKTATÁSBAN**

Szerkesztette:
Kucseráné Gerstmayer Márta

Szerzők:
*Honti Csaba
Kovács Órs Levente
Kucsera Tamás Gergely
Kucseráné Gerstmayer Márta
Szabó Andrea*

HÖÖK A Hallgatókért Alapítvány, 2005

A kötet megjelenését a Nemzeti Civil Alapprogram támogatta.

Szerkesztette:

Kucseráné Gerstmayer Márta

Szerzők:

Honti Csaba

Kovács Órs Levente

Kucsera Tamás Gergely

Kucseráné Gerstmayer Márta

Szabó Andrea

© HÖÖK A Hallgatókért Alapítvány

Felelős kiadó: Ollár Tamás

ISBN: 963 218 692 3

A kötet a Műegyetemi Kiadó nyomdájában 1000 példányban készült.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	3
Előszó	5
A hallgatói önkormányzatok tisztviselői a hallgatói mozgalomról	7
A felsőoktatási intézményeken belüli hallgatói öntevékenység világhálón való megjelenésének vizsgálata.	21
Mélyinterjúk felsőoktatási civil szervezetek vezető tisztviselőivel	39
Felsőoktatási civil szervezetek adattára	59
Zárszó.	95

Előszó

Jelen tanulmánykötet a magyarországi felsőoktatásban működő – hallgatói, valamint a főiskolai és egyetemi hallgatók életkörülményeinek, szakmai-tudományos előmenetelüknek javítását célzó – civil szervezeteket, szerveződésekét szándékozik bemutatni több, egymást kiegészítő szempont alapján. Részint gyakorlati információkkal kíván szolgálni az ezen szférában tevékenykedő szervezetek, személyek számára, részint empirikus kutatásokon alapuló helyzetképet is ad a szervezeti kör jelenlegi állapotáról.

A kötet kiemelten foglalkozik a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának helyzetével, megítélésével, mivel ez a felsőoktatásban tanuló valamennyi hallgató érdekképviselői szerve, tehát a legnagyobb taglétszámú és befolyású valamennyi szervezet közül.

Igyekeztünk ugyanakkor átfogó képet adni valamennyi, a felsőoktatás szakmai és közösségi életéhez nagymértékben hozzájáruló civil szervezetről is, amelyek egy-egy szakterületen, illetve régióban vagy intézményben szintén meghatározó szerepet játszanak.

A kötet első fejezete a hallgatói önkormányzatok tisztviselőinek – valamint a kontrollcsoportba felvett nem-tisztviselő főiskolai-egyetemi hallgatóknak – a hallgatói mozgalommal kapcsolatos tájékozottságát, véleményét mutatja be; a tanulmány a 2004-es év októberében-novemberében lefolytatott kérdőíves felmérés összefoglalásaként készült.

A kötet második fejezetében – ezen év első harmadában készült –, az egyetemek és főiskolák internetes honlapjain fellelhető hallgatói öntevékeny köröknek, illetve szakmai, valamint civil szervezeteknek a megjelenését vizsgáló kutatás bemutató-elemző összefoglalása található, amely vizsgálat annak figyelembevételével zajlott, hogy a vizsgálat körébe vont főiskolák és egyetemek a magyarországi felsőoktatási intézményhálózat szerkezetét reprezentálják.

A kötet harmadik része három, jelentős múltra visszatekintő és ma is meghatározó – illetve egymástól igen-igen eltérő tagsági és szervezeti szerkezettel bíró – felsőoktatási civil szervezet vezető tisztviselőjével – a Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége (FEKOSZ) elnökével, a Felsőoktatási Diákszervezetek (FDE) alelnökével, valamint a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség (MEFS) főtítkárával, akiknek ezúton is megköszönjük a segítőkézséget és a közreműködést – készült mélyinterjút tartalmaz.

A kötet negyedik fejezete a hazai felsőoktatási civil szervezetek almanachszerű bemutatására tesz kísérletet.

Reméljük, hogy mindenkinek, aki alaposabban szeretné megismerni a hazai felsőoktatási civil szférát, érdemi segítséget nyújtunk és eredménnyel, továbbá örömteli sikerrel forgatja e kötetet

Budapest, 2005. május 20.

Ollár Tamás
A HÖÖK a Hallgatókért Alapítvány
kuratóriumának elnöke

A hallgatói önkormányzatok tisztviselői a hallgatói mozgalomról

Bevezetés, avagy a hazai hallgatói érdekképviselet történeti bemutatása és struktúrája

A HÖÖK-ről röviden

Az 1985. évi Oktatási Törvényben jelenik meg először Magyarországon a felsőoktatási hallgatók intézményi és országos érdekképviseletének lehetősége, bár a képviseleti jogok letéteményese még a Kommunista Ifjúsági Szövetség.

1988 novemberében országwide hallgatói demonstrációk zajlanak, amelyek célja az egyetemi autonómia megeremtése, valamint a hallgató ifjúság érdekeinek demokratikus védelme. 1998. május 6-án megalakul az Országos Felsőoktatási Érdekképviseleti Szövetség (OFÉSZ), mely szervezet felvállalja mind a hallgatók, mind az oktatók képviseletét a felsőoktatási reform során. A Miskolcon – 1990. április 11-én – megtartott Országos Egyetemi Fórumon, az OFÉSZ, mint a hallgatóság országos képviselője hivatalos politikai elismerést nyer. Több mint egy évvel később, 1991 novemberében Gödöllőn tartott Felsőoktatási Fórumon az OFÉSZ már a Magyar Rektori Konferenciával és a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal egyenrangú meghatározója a hazai felsőoktatás politikának.

1992 tavaszán a felsőoktatási intézmények túlnyomó többségében megalakulnak a kari és intézményi hallgatói önkormányzatok. Még ugyanezen év őszén az OFÉSZ tagja lesz a Hallgatói Önkormányzatok Európai Szövetségének (ESIB). 1993 júliusában a Felsőoktatásról szóló – 1993. évi LXXX. – törvényben megjelenik a HÖÖK fogalma, mely jogszabály 1993 szeptemberében lép hatályba. 1994 novemberében történik az első névváltoztatás, a szervezet új neve: Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége (HÖÖKSZ) lesz.

1996 júliusában módosítják a Felsőoktatási törvényt, amelynek 67/A paragrafusa a magyarországi hallgatók elsőszámú érdekképviseleti szervezeteként nevesíti a HÖÖK-ot: „A HÖÖK, a magyarországi felsőoktatási intézmények HÖÖK-jeinek országos érdekképviseleti szövetsége, intézményi és regionális szinten nem megoldható felsőoktatás- és ifjúságpolitikai feladatokat lát el. A HÖÖK célja a magyar felsőoktatás színvonalának emelése és ezzel párhuzamosan a hallgatóság részére nyújtott tanulmányi és szociális szolgáltatások magas színvonalának biztosítása.”

1996. december 14-én az ország 118 hallgatói önkormányzata kimondja a HÖÖK megalakulását (1997. február 28.-án a HÖÖKSZ közgyűlése március 30-i hatállyal elhatározza a szervezet megszűnését).

Az 1997. március – szeptember közötti időszakban a HÖÖK képviselői elfoglalják képviseleti helyeiket a felsőoktatással, az ifjúsággal foglalkozó szervezetekben, valamint a különböző érdekképviseleti testületekben. Megköti továbbá a HÖÖK az együttműködési megállapodásokat – a felsőoktatásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően – a különböző szakmai hallgatói rétegszervezetekkel.

1999 januárjában a HÖÖK – az ifjúsági szervezetek közül elsőként – felveszi a kapcsolatot a megalakuló Ifjúsági és Sportminisztériummal. 1999 júniusában az Országgyűlés elfogadja a Felsőoktatási intézmények integrációjával kapcsolatos törvényt, illetve az Oktatási Minisztérium megalkotja a felsőoktatási intézményhálózat átalakításának támogatásáról szóló rendeletét. Ezen jogszabályok megőrzik – megerősítik a hallgatók egyéni és kollektív jogait. 2000 júniusában újabb jogszabályi változásként az Országgyűlés elfogadja az Felsőoktatási törvény módosítását, amely szerint a HÖÖK szervezeti szerkezete tisztul, a finanszírozottsági feltételei javulnak. Ugyanezen évben a kormányzattal közösen kidolgozza a 2001-ben meginduló diákhitelrendszer, és ugyanezen időszaktól kezdve folyamatosan együttműködik a kormányzattal az úgynevezett bolognai folyamat elveinek és gyakorlatának hazai megvalósításában. A 2002-es kormányzati ciklus kezdetén jelentős hallgatói normatíva-emelést követően, megindul a felsőoktatási képzési rendszer átalakításának koncepcionális tervezése, munkája, amelynek tevékeny részese az országos hallgatói képviseleti szervezet.

A HÖÖK szervezete, tevékenysége

A HÖÖK tagjai a magyarországi, állami és az állam által elismert nem állami intézményekben működő, az intézmény szabályzata alapján az intézményben karonként külön választott hallgatói önkormányzatok, ennek hiányában intézményi hallgatói önkormányzatok.

A HÖÖK legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amelynek tagjai a kari vagy ennek hiányában az intézményi hallgatói önkormányzatok által választott képviselők.

A HÖÖK közgyűlései között a legfőbb képviseleti és döntéshozó fórum a választmány, amelynek tagjai a regionális szövetségek képviselői és a HÖÖK elnöke. A HÖÖK végrehajtó szerve a 10 tagú – a Közgyűlés által választott – elnökség. Az elnökség az elnök irányításával gondoskodik a HÖÖK szerveinek, a HÖÖK alá rendelt szervezeteknek hatékony együttműködéséről.

A HÖÖK főbb tevékenységi körei

- Felsőoktatási érdekképviseleti tevékenység: részvétel a felsőoktatásra, a hallgatók helyzetére kiható jogalkotásban, és az ezzel kapcsolatos jogalkalmazás véleményezése, eljárások kezdeményezése. A HÖÖK legfontosabb képviseleti helyei: Felsőoktatási és Tudományos Tanács (FTT), Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB), Magyar Rektori Konferencia (MRK), Főiskolai Főigazgatói Konferencia (FFK), Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottsága, Felsőoktatási Érdekegyeztető Tanács (FÉT).
- Együttműködés más hallgatói érdekképviseleti szervezetekkel, így a doktoranduszok (DOSZ), a kollégisták (FEKOSZ), a diákvállalkozások (DIÁK-ÉSZ), a tudományos diákkörök (OTDT), a diáksportkörök (MEFS), a diáklapok (MESE), a hazánkban tanuló határon túli magyar fiatalok országos szervezeteivel, valamint a szakmai diákszervezetekkel, illetve ezek országos szervezetével a Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesületével (FDE).
- Részvétel az európai és nemzetközi hallgatói mozgalmakban: National Unions of Students in Europe Bureau (ESIB), nemzetközi programokban: SOCRATES, CEEPUS, LEONARDO.
- Kapcsolattartás a határon túli magyar felsőoktatási intézményekkel és hallgatókkal.
- A hallgatói szervezetek és a hallgatók tájékoztatása az őket érintő információkról (ösztöndíjak, jogszabályok stb.) kiadványok megjelentetésével.
- Közreműködés a hallgatóság jó munkaerő-piaci elhelyezkedési lehetőségeinek feltárásában.
- A hallgatói önkormányzatok munkájában közreműködők részére vezetőképzés és folyamatos tájékoztatás a felsőoktatás-, és ifjúságpolitika helyzetéről.
- Pályázatok útján intézményi, regionális és országos hallgatói kezdeményezések támogatása, szórakoztató, kulturális programok szervezése a hallgatók részére: Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozója (EFOTT).
- Ifjúságpolitikai érdekképviseleti tevékenység: részvétel az ifjúsági párbeszédrendszerben, egyeztetés és képviseleti tevékenység ellátása az Országgyűlés Ifjúsági és Sportbizottságában.

A hallgatói önkormányzatokról

A hallgatói önkormányzat (HÖÖK) a felsőoktatási intézmény önkormányzatának része. A HÖÖK-nek a felsőoktatási intézmény minden hallgatója tagja függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen oktatási formában végzi. A felsőoktatásról szóló törvény értelmében a HÖÖK választásokon minden hallgató választó és választható, a választások érvényességéhez legalább a hallgatók egynegyed részének részvétele szükséges.

A HÖÖK alaptevékenysége a hallgatók érdekképviselete az intézményi és kari tanácsokban és testületekben, ennek során főszabályként a HÖÖK e testületek egyharmadát-egynegyedét adja.

A HÖÖK feladata továbbá az intézményi, hallgatói, szakmai, kulturális és sport közelet szervezése, részvétel a hallgatók szociális intézményeinek (kollégiumok, menza, sportlétesítmények) vezetésében, részvétel a hallgatók tanulmányi ösztöndíj és támogatási ügyeinek intézésében. A HÖÖK-ök működésének anyagi hátterét az intézmény köteles biztosítani, ugyanakkor mára már elmondható, hogy a nagyobb egyetemi centrumokban a HÖÖK-ökhöz kapcsolódó szervezetek jelentős vállalkozási tevékenységet végeznek.

A kutatásról

A kutatás részeként elkészült egy kérdőíves vizsgálat (önkitöltős kérdőív, zárt és nyitott kérdésekkel) a HÖÖK-tisztviselők körében vizsgálva a hallgatói szervezetekről, az intézményekről, magyarán „a saját környezetéről” alkotott képet, meglévő ismereteket.

A lekérdezés 2004. október 15. és november 15. között zajlott; első fázisában a HÖÖK vezetőképző rendezvényén, majd a minta alapsokaságát kiegészítettük kontroll mintával, olyan egyetemistákkal, főiskolásokkal, akik nem tisztviselői a hallgatói mozgalomnak.

A mintába összesen 169-en kerültek, de – a válaszadók motiváltságát jól jellemzi, hogy – egyetlen egy kérdés (még a válaszoló személy nemére vonatkozó sem) sincs, ahol a válaszadás elérné a 100 százalékot.

A mintába került HÖK-ösök legfontosabb társadalmi jellemzői

A kérdőívet kitöltő 169 személy közel harminc százaléka született Budapesten, további egyharmaduk született megyei jogú városban, míg a többiek vagy kisvárosokból, vagy határainkon túlról származnak. Ez a szűk keresztmetszetű vizsgálat – meglepetésünkre – tulajdonképpen megfelel az országos reprezentatív vizsgálatok eredményeinek. Ezekben az empirikus kutatásokban is a budapesti és a nagyvárosi születésű fiatalok vannak többségben.

A vizsgálatba került fiatalok több mint a hatvan százaléka 1981 után született (azaz 24 évnél fiatalabb), legtöbben 1982-es és 1983-as születésűek (22, 23 évesek).

Az adatok is jelzik azt a későbbiekben más kérdéssel kontrollált információt, hogy a HÖK-tisztségviselők többsége nem gólyaként kezdi-kezdte a pályafutását.

Oktatási intézményt tekintve a HÖK-tisztségviselők körében készített vizsgálat nem reprezentálja a felsőoktatás intézményrendszerének valós struktúráját és a hallgatók intézményi megoszlását, ugyanakkor reprezentálhatja a hallgatói mozgalom iránt az egyes intézménytípusokban mutatkozó érdeklődést. (Ezen utóbbi állítás természetesen nem igazolható a jelen felmérés adataival, ennek alátámasztására csak az országos hallgatói mozgalom történetét vizsgáló kutatás vállalkozhatna.) Az Oktatási Minisztérium statisztikái alapján 2004-ben többen jártak főiskolára, mint egyetemre, a mi kis vizsgálatunkból azonban az derül ki, hogy a HÖK vezetőképzésén többségében egyetemről küldött hallgatók vettek részt. Legtöbben a Budapesti Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetemről, a Debreceni Egyetemről és az ELTE-ről töltötték ki a kérdőívet. Alulreprezentáltak az állami főiskolások, ugyanakkor a nem állami felsőoktatás több intézményének hallgatója is képviseltette magát a vezetőképzőn.

A HÖK-ök működésével kapcsolatos alapinformációk

A vizsgálatba került HÖK-tisztségviselők több mint a fele 2003-ban vagy 2004-ben lett tisztségviselő, további közel harminc százalékuk 2001 vagy 2002 óta tölt be valamilyen tisztséget. Rendkívül differenciált az a bizottsági rendszer, ahonnan a HÖK-(többségében)-tagok érkeztek.

A tanulmányi bizottságtól a sportbizottságon, a gazdasági bizottságtól a kommunikációs bizottsáig mintegy 20-féle bizottsági tagságot soroltak fel. A mintába kerültek túlnyomó többsége – ahogy azt jeleztük – tag vagy referens, de jelentősnek nevezhető a bizottsági elnökök, alelnökök aránya is.

Fontos változás akár a néhány évvel korábban készített vizsgálatokhoz képest is, hogy a hagyományos bizottságokhoz képest (tanulmányi, diákjóléti, stb.) mennyire felértékelődött a kommunikáció és a PR.

Ezen túl a HÖK-ök tevékenységének jellege az érdekképviseletiből szolgáltatóvá alakulás jegyeit mutatja, és a korábbihoz képest megváltozott, átalakuló profil következtében a rendezvény és programszervező bizottságok tagjai voltak legtöbbször a HÖK-ös válaszadók között. Az adatok ugyanakkor arra utalnak, hogy a felsőoktatási intézmények döntő többségében egyaránt létezik tanulmányi, oktatási bizottság, szociális és diákjóléti, valamint kollégiumi bizottság, továbbá jelentős számú említés született még a rendezvény és programszervező, a gazdasági és pénzügyi, a kulturális és sport, a külügyi, valamint a már említett kommunikációs, PR, tájékoztatói bizottságokról is.

A HÖK tisztviselők más hallgatói öntevékeny körben, szakmai szervezetben csak igen kis részben vesznek részt. Úgy tűnik, hogy a tanulás, valamint a szervezeti élet mellett nem jut elég idő, energia (és vélhetően pénz) az öntevékeny körökben való aktív szerepvállalásra.

A jelenlegi HÖK tagság egyébként minden hatodik fiatalnál esik egybe a kollégiumi bizottsági tagsággal.

A mintába kerültek kevesebb, mint a negyede vesz (vagy vett) részt más civil szervezet munkájában.

Több kérdés vizsgálta a hallgatók középiskolai aktivitását. Középiskolában minden harmadik osztálybizottsági, minden negyedik iskolai bizottsági tag volt.

Települési diákszervezetben már csak 9 százalékuk, míg megyei, illetve országos diákszervezetben mindössze egy-egy személy tevékenykedett.

A HÖK-ök szolgáltatásai, és a HÖK-ök és az intézményen belül működő egyéb csoportok kapcsolata

A HÖK és a karon/intézményen belül működő más hallgatói szervezetek kapcsolatának értékelése részben kudarcba fulladt. Legfeljebb minden ötödik fiatal válaszolt a kérdésre, a válaszok pedig olyannyira differenciáltak, hogy alig-alig írható le tendencia belőlük, azaz az egyes intézményekben nagyon változatos lehet a HÖK és más hallgatói szervezetek kapcsolata (valamint az ezzel kapcsolatos hallgatói önkormányzati tisztviselői aktív ismeret).

Az mindenesetre látszik, hogy a sportkörökkel, bizonyos kulturális szerveződésekkel (például énekkarokkal, egyetemi, főiskolai újságokkal, egyetemi klubokkal) és nemzetközi szakmai szervezetekkel (AIESEC, IAESTE) van valamiféle kapcsolata a HÖK-öknek, HÖK-ösöknek.

A HÖK-ök és a doktoranduszok, a tudományos diákkörök, valamint kollégiumi bizottságok közötti kapcsolat értékelésére szélesebb lehetőség nyílik. Amennyiben van az intézményben doktori képzés (ez csak az egyetemek akkreditált doktori iskoláiban lehetséges), akkor a doktoranduszok képviselőjét a HÖK-be integráltan, választott képviselő útján látják el.

A kollégiumi diákbizottságok helyzete hasonló, többségében a HÖK-be integráltan tevékenykedik.

A tudományos diákkörök és a HÖK-ök kapcsolata már nem ennyire egyértelmű.

Szinte minden intézményben működik valamilyen formában a TDK, de többségükben nem a HÖK-be integráltan, hanem attól függetlenül, de vele formalizált együttműködésben.

A HÖK-ök mellett minden negyedik intézményben működik úgynevezett szakos hallgatói képviselő.

1. táblázat Az intézmény és a HÖK szolgáltatásainak értékelése*
(0-100 fokú skála átlagértékei)

szolgáltatás	intézményi átlagérték	HÖK átlagérték
munkatársak felkészültsége	67,42	66,04
ügyintézés gördülékenysége	57,08	57,03
fogadóórák hatékonysága	57,31	67,42
információkhoz való hozzáférés	59,07	67,69
könyvtár használhatósága	68,28	-
informatikai eszközökkel való ellátottság	64,92	-
jegyzetellátó szolgáltatásai	59,33	-
menza minősége	61,84	-
kollégiumok színvonala	60,27	-
fénymásolási lehetőségek	61,19	-
kulturális szolgáltatások	68,18	-
orvosi ellátások	54,91	-
sportolási lehetőségek	67,42	-
Fenti szolgáltatások összességében	57,08	65,62

*Három „szolgáltatásnál” a menzánál, a kollégiumok színvonalánál és az orvosi ellátások esetében erősen megnő a nem válaszolók aránya, ami feltehetően abból adódik, hogy egyes intézményekben ezek a szolgáltatások nincsenek vagy csak nagyon korlátozott mértékben vehetők igénybe, illetve a mintába került személyek nem veszik igénybe, így nem ismerhetik az adott intézmény szolgáltatásait.

A hallgatók az intézményi szolgáltatásokat tekintve a legelégedettebbek a „munkájukhoz” talán leginkább szükséges könyvtárak használhatóságával. Az egyetemek és a főiskolák – az adatok tanúságai szerint – jó lehetőséget biztosítanak a kulturális, valamint a sportolás igények kielégítésére.

Jóval kisebb az ügyintézással, valamint a fogadóórákkal való elégedettség.

Összességében az egyetemek és főiskolák által nyújtott szolgáltatásokat inkább elégedetten konstatálják a hallgatók.

Még ennél is pozitívabb a HÖK-ök által nyújtott szolgáltatások megítélése.

Szinte minden esetben 65 pontnál magasabb az elégedettségi átlag (ez alól az ügyintézés görbülékenysége a kivétel). A HÖK szolgáltatások összességében 65,62 pontos elégedettségi átlagot kaptak. Ez utóbbi azért is érdekes, mert a nem-HÖK-ös kontrollcsoport tagjai – a vizsgálat más kérdésköréhez hasonló módon ennél a kérdésnél is – is statisztikai hibahatáron belüli eltérés mellett a hallgatói képviselők által jelzett értékeket adták meg válaszaikban.

Az intézmények és a helyi HÖK által nyújtott szolgáltatások megítélése azonban arra utal, hogy mindenképpen szükséges a helyi hallgatói mozgalom erősítése, a szolgáltatási struktúrájuk bővítése és egységesítése.

Az egyéb nem intézményi és nem-HÖK-ös szolgáltatások közül a legtöbben a karrier központokat, a hallgatói centrumokat, az egyetemi/főiskolai klubokat, valamint az intézményi újságokat említették. Ezekkel többségében elégedettek a hallgatók, bár kétségtelen: egy-egy erősen kritikus megjegyzést is rögzített a felmérés.

A HÖK szolgáltatási közé tartozhat a szociális, a kutatói és a határon túli hallgatóknak járó ösztöndíj adományozása.

A megkérdezett HÖK-ös tisztségviselők több mint 70 százaléka jelezte, hogy a helyi hallgatói önkormányzat oszt saját hatáskörében szociális ösztöndíjat, közel 60 százalékuuk rendkívüli szociális segílyt is nyújt, és mintegy harmaduknál írnak ki tudományos kutatói ösztöndíjakat a hallgatóknak.

A határon túli magyar fiatalokat már csak minden 10. – mintába került – intézményben támogatják a HÖK-ök.

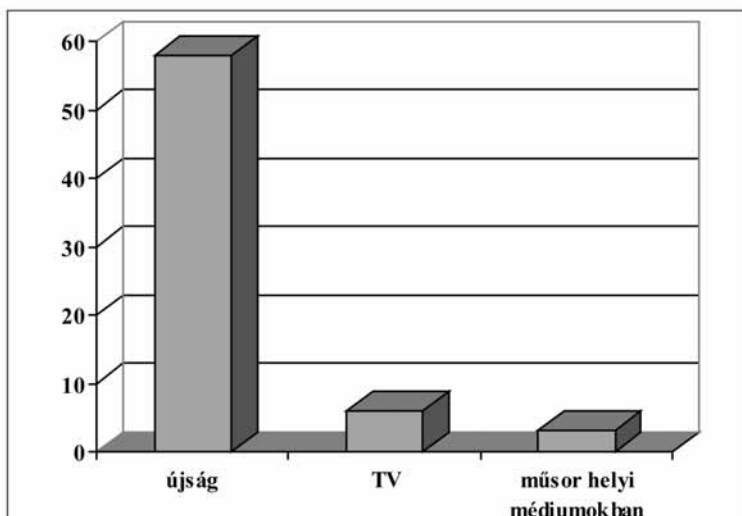
Szintén a HÖK lehetséges szolgáltatásai közé tartozhat a hallgatói véleményezési rendszer működtetése. Az intézmények több mint kétharmadánál bizonyosan működik a véleményezési rendszer, méghozzá szemeszterenkénti rendszerességgel.

A HÖK-ök rendszeres, kari/intézményi programjai közül a két legfontosabb a gólyatábor és a gólyabál. Gyakorlatilag, aki válaszolt a kérdésre ezt a két programot mindenképpen megemlítette.

Ezen túlmenően a HÖÖK-ök által kínált programok erősen szórnak. A sportrendezvények és a különböző bulik, egyetemi/főiskolai napok, bálók, fesztiválok, valamint az évnnyitó és évzáró rendezvények uralják az említéseket.

A HÖÖK-ök önállóan elsősorban a sport és a kultúra terén nyújtanak szolgáltatásokat, de többen megjegyezték az egyetemi/főiskolai klubok üzemeltetését és a fénymásolási, irodai szolgáltatási lehetőségeket, sőt néhány helyen a HÖÖK a jegyzetkiadásban is részt vesz, esetenként kulturális programokhoz köthető szolgáltatásokat (például színházjeggy árúsítás, kedvezményes bérletek eladása) is nyújt.

A HÖÖK-ök több, mint felének van saját újságja, kevesebb, mint egytizedüknek saját intézményi zárláncú televíziós programja, valamint további egytizedük rendelkezik felügyeleti jogkörrel egyéb médiumokban (lásd 1. ábra).

1. ábra A HÖÖK-ök média birtoklása

A HÖK-ök érdekképviseleti funkciója

A hallgatókat a HÖK az intézmények nagy részében 30-33 százalékos arányban képviseli. Vannak extrém esetek 4 százaléktól (egyházi intézmények esetében) az 50 százalékig (a törvény csak bizonyos intézményi bizottságokban engedi ezt, vélhetően erre, és nem a kari/intézményi vezető testületekben való részvétellel gondolható a válaszadó), de kétségtelenül a leggyakoribb említés az egyharmados arány.

Az intézmények döntő többségében évente, mintegy tizedüknél kétevente tartanak HÖK-választásokat. A választások egyértelműen közvetlen hallgatói részvétellel zajlanak, míg a HÖK elnököket általában maguk a HÖK képviselők választják meg.

A képviselőjelöltek leginkább az intézményei médiumokban, a kari fórumokon és részben a kollégiumi gyűléseken fejtik ki álláspontjukat. Valamivel több, mint minden második HÖK-tisztviselő érzel együtműködést, vagy tud együtműködésről az egyes jelöltek között a kampány során.

Az elmúlt két választási periódusban – a válaszadók emlékezete szerint – a választásokon a hallgatók 44-46 százaléka jelent meg. A két szélső arány a 20 és a 85 százalék volt, míg legtöbbször a 30 százalékos arányt jelölték meg.

A HÖK szervezetek intézményen belüli együtműködését – függetlenül attól, hogy egykarú vagy többkarú intézményről van-e szó – a kérdésre válaszolók többnyire elfogadhatónak, helyenként jónak tartják.

Többen jelezték, hogy az idősebb képviselők már kialakították a jó kapcsolatot az egyetem felső vezetésével vagy más karok vezetőivel, így reménykednek a „harmonikus folytatásban”. Néhányan jelezték azonban (mind HÖK-ös, mind nem-HÖK-ös válaszadók egyaránt), hogy lehetnek az intézményen belül kiöregedési problémák, valamint arra utalnak, hogy bizonyos területeken ugyan látványos a HÖK működése, de a valódi érdekképviseleti funkcióját nem mindig tudja betölteni.

Valamivel több, mint minden harmadik fiatal említette, hogy a HÖK, mint hallgatói szervezet részt vesz valamilyen országos vagy nemzetközi szakmai szervezet munkájában, a válaszolók „természetszerűen” a HÖK-öt jelölték meg a legnagyobb arányban.

A HÖÖK megítélése

A HÖÖK regionális, országos szintű működésének szöveges értékelésére csak nagyon kevesen vállalkoztak.

A többség vagy „nem ismeri eléggé a HÖÖK-ot”, illetve nem tudja megítélni a regionális vagy országos szintű működést.

Amikor különböző verbális skálán értékelték a HÖÖK-ot ugyanez a bizonytalanság érvényesült véleményükben. Jelzi ezt, hogy a HÖÖK ismertsége 100 fokú skálán alig 30 pontos, míg a tevékenységének a megítélése alig haladja meg az 50 pontot (a közepes szintet). Tehát a HÖÖK-nak sokkal élénkebb, látványosabb és hatékonyabb kommunikációt kell folytatnia saját bázisa felé, hiszen úgy tűnik, hogy a korábbi évek során felhalmozott ismertségi és bizalmi tőkéje mára elfogyott.

A HÖÖK-ösök teljesen bizonytalanok abban a kérdésben is, hogy a politikai pártok hatással vannak-e az országos hallgatói szervezet vezetőinek kiválasztására.

Mintegy harmaduk szerint nem, közel ötven százalékuk bizonytalan és mintegy ötödük jelzi, hogy a „nagypolitika igenis befolyásolja” a HÖÖK vezetőinek kiválasztását.

Ugyanakkor kedvezőnek tekinthető, hogy a hallgatók szerint a HÖÖK hatással van (azaz jól képviseli a hallgatók érdekeit) a politikai pártok felsőoktatással és ifjúságpolitikával kapcsolatos tevékenységére.

A politikai pártok befolyásképességét nem helyeslik a mintába került fiatalok. Majd minden második hallgató szerint a politikai pártok az intézmények nem-hallgatói vezetőinek kiválasztására hatással vannak, de a hallgatói képviselőket nem befolyásolják (közel háromnegyedük vélekedik így). Ezek után nem véletlen, hogy a hallgatók közel 90 százaléka maximálisan egyetért a felsőoktatási intézmények pártpolitikai semlegességével és függetlenségével.

**A felsőoktatási intézményeken
belüli hallgatói öntevékenység
világhálón való megjelenésének vizsgálata**

A felsőoktatási intézmények honlapjainak vizsgálata 2005. február 25. és március 31. között zajlott le. A hallgatói öntevékeny körök vizsgálata során fontos szempontként jelent meg az adott felsőoktatási intézmények egyetemi, kari hallgatói önkormányzatainak, öntevékeny köreinek a világhálón való megjelenése, a honlapok elérhetősége, információs tartalma, kivitele, kezelhetősége.

A láthatóságot, megjelenést, informálást egyfajta „fontossági mérceként” kezeltük, a vizsgált intézmények öntevékeny köreinek súlyát, jelentőségét, szerepét igyekeztünk kiszűrni a kapott információkból.

A vizsgált felsőoktatási intézmények kiválasztásakor igyekeztünk leképezni az ország összes régióját, valamint arra is figyeltünk, hogy a vizsgálatban főiskolák és egyetemek is képviselve legyenek, állami illetve nem állami alapításúak egyaránt.

A fentieknek megfelelően az alábbi egyetemek és főiskolák honlapjait látogattuk meg, és tudtuk érdemben bemutatni:

- Pécsi Tudományegyetem /www.pte.hu/
- Nyíregyházi Főiskola /www.nyf.hu/
- Debreceni Egyetem /www.unideb.hu/
- Miskolci Egyetem /www.uni-miskolc.hu/
- Eszterházy Károly Főiskola /www.ektf.hu/
- Széchenyi István Egyetem, Győr /www.sze.hu/
- Semmelweis Egyetem /www.sote.hu/
- Eötvös Lóránd Tudományegyetem /www.elte.hu/
- Berzsényi Dániel Főiskola /www.bdtf.hu/
- Általános Vállalkozási Főiskola /www.avf.hu/
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem /www.ppke.hu/
- Evangélikus Hittudományi Egyetem /<http://teol.lutheran.hu/>
- Károli Gáspár Református Egyetem /www.kre.hu/

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

A **Pécsi Tudományegyetem** honlapjáról gyorsan és egyszerűen jutunk el az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat /EHÖK/ oldalára, innen pedig hasonló módon érhetjük el a kari HÖK-öket:

- **Állam és Jogtudományi Kar, Hallgatói Önkormányzati Testület**
[/pteajkhot.uw.hu/](http://pteajkhot.uw.hu/)

A jogi kar hallgatói oldalán az alábbi öntevékeny körök jelennek meg a „Szervezet” kategórián belül:

- *European Law Students Association*
A „The European Law Students Association” joghallgatók és a diplomát követő öt éven át, fiatal jogászok nemzetközi, politikailag semleges, non-profit szervezete, számos (S&C, AA, STEP, BSV) programmal.
- *Expressis Verbis*
Az Expressis Verbis ("nyíltan kimondva") a pécsi jogi kar havonta megjelenő lapja, mely 2003-ban elnyerte az Év Diáklapja címet.
- *Fiatal Értelmiségi Klub*
A Fiatal Értelmiségi Klub az Értelmiségi Klub diákszervezete, mely jogi kari kezdeményezésre már szinte valamennyi karon megalakult. Célja a rendszeres programszervezés (Alkotmánybíróvási és börtönlátogatás valamint egyéb szakmai előadások) és az érdekképviselet.
- *Óriás Nándor Szakkollégium*
Az angolszász college-ok mintájára szervezett, az öntevékenységen, a résztvevők aktivitásán alapuló kiscsoportos rendszer, ahol az oktatás-kutatás kilenc tagozat keretében folyik.
- *Pécsi Boregylet*
A Pécsi Boregylet hét éves szervezet, mely a kulturált borfogyasztás terjesztésére alakult. Tagja kizárólag a PTE ÁJK nappalis, férfi hallgatója lehet.
- *Sakk-kör*
A honlap tájékoztatása szerint 2005. februárjától a PTE ÁJK HÖT sakk-kört indít kezdőknek és haladóknak.

- **Illyés Gyula Főiskolai Kar, Hallgatói Önkormányzat** /hok.igyfk.pte.hu/
A hallgatói önkormányzat oldalán a kar hallgatói klubjának programja jelenik meg.
- **Közgazdaságtudományi Kar, Hallgatói Önkormányzati Testület**
/www.pecsikozgaz.hu/

A kari Testület oldalán a „Szervezetek” kategóriában találunk öntevékeny köröket:

- **AEGEE pécsi szervezete**
Az AEGEE pécsi szervezetét bemutató oldal igen részletes, kitér a nemzetközi szervezet tevékenységének, történetének áttekintésére is, és részletesen taglalja a pécsi szervezet működését, programjait.
- **AIESEC /Közgazdászhallgatók Nemzetközi Szervezete/ pécsi bizottsága**
A tájékoztatóban a nemzetközi szervezet pécsi bizottságának a szervezetről készített bemutatkozója olvasható, megismerhetjük az AIESEC keretében működő magyar bizottságokat is.
- **ÁSZ Rádió**
A Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának hallgatói által készített rádióműsor.

Az oldal tájékoztatása szerint az ÁSZ Rádió egy újabb kezdeményezés a pécsi „Közgáz” nevének öregbítésére, a hallgatók informálására, és a diákok közötti összetartozás-érzés erősítésére. Ezen kívül szeretnének nyilvánosságot biztosítani a karon megrendezésre kerülő fontosabb rendezvényeknek is.

- **Fiatal Értelmiségi Klub – FÉK**
A klub célja a tájékoztató szerint a hallgatók valódi értelmiségivé válásának elősegítése, látókörük szélesítése. Ennek érdekében – közéleti és egyetemi szereplőket is bevonva – szerveznek fórumokat, valamint közösségerősítő kötetlenebb programokat.
- **Fészek újság**
A Hallgatói Önkormányzati Testület és az Ifjú Közgazdászokért Alapítvány támogatásával megjelenő lap 1100 példányban áll a hallgatók és az oktatók rendelkezésére, térítésmentesen.
- **Ifjú Közgazdászokért Alapítvány**
A kar hallgatóinak kezdeményezéseként létrejött alapítvány tevékenysége igen

sokrétű, kezdve a felvételi előkészítéstől a programszervezésig, egészen az utazási támogatásig és nyelvvizsgára való felkészítésig.

- **Magyar Közgazdasági Társaság Ifjúsági Bizottsága**

Az MKT a magyar közgazdászok legrégebbi – több mint száz éves – és legjelentősebb szervezete, amely a közgazdasági ismeretek terjesztését, a szakmai közélet fejlesztését és a közgazdászok általános érdekeinek képviseletét vállalta feladatául.

Az 1990-es évek közepén sor került valamennyi megyei szervezet ifjúsági vezetőségének újraszervezésére, így az ország összes gazdasági felsőoktatási intézményében jelen van a Magyar Közgazdasági Társaság ifjúsági szervezete. A Magyar Közgazdasági Társaság Baranya Megyei Ifjúsági Bizottsága 1996 márciusában alakult meg. Az általuk szervezett programokhoz a Társaság nyújt szakmai háttérrel és korlátozott pénzügyi támogatást. Céljuk a hallgatók integrálása a szakmai életbe, kapcsolatteremtés a már működő szervezetekkel, és nem utolsósorban az egyetemi képzés gyakorlatiasabbá, színesebbé tétele a hallgatók számára elérhető módon.

- **Pécsi SPORTFOLIO Hallgatói Sport Egyesület**

Az egyesületet 2002 októberében jegyezték be, célja a rendszeres sportlehetőség biztosítása a hallgatók számára; sportversenyek, tornák szervezése különböző sportágakban; kirándulások és túrák megszervezése; valamint sporteszközök beszerzése és lehetőség szerint térítésmentes bérbeadása az azt igénylők számára.

- **Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar, Hallgatói Önkormányzat**

[/www.hok.pmmf.pte.hu/](http://www.hok.pmmf.pte.hu/)

A kar hallgatói önkormányzatának internetes oldala szerint a HÖÖK tagok szervezik a hallgatók kulturális, sport és közösségi életét.

Az oldalon külön linkként jelenik meg a

- **Juhász Jenő Szakkollégium [/jjsz.pte.hu/](http://jjsz.pte.hu/)**

A szakkollégiumot 2003 tavaszán alapította meg a Kari Tanács és a Hallgatói Önkormányzat azzal a céllal, hogy összefogják a tehetséges, szakmai, tudományos, vagy kutatási munkát végző diákokat. A Juhász Jenő Szakkollégium a PTE-PMMK önálló szervezeti egysége, mely 50 tagot számlál és a szakkollégiumi vezetőség irányítja, melyet a szakkollégiumi elnök vezet. Munkájukat a szakkollégiumi tanárok segítik és ellenőrzik, működését a tagok öntevékenysége biztosítja.

A szakkollégium oldaláról tudunk továbblépni:

- *A Fonó kézműves alkotókör oldalára.*
A tájékoztató szerint az alkotókör a klasszikus közösségi élet, valamint a változatos és kreatív szabadidő-eltöltés érdekében jött létre és működik.
Ugyancsak a szakkollégium oldaláról tudunk továbblépni:
- *Jubász Jenő Szakkollégium „Pingvinsimogató” Linux-Önképzőköre oldalára*
A szakkollégium informatikusainak kezdeményezésére létrejött kör keretében az érdeklődők a pingvines-linuxos rendszerrel ismerkedhetnek heti rendszerességgel.

NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

A Főiskola honlapján a „Szervezeti egységek” kategóriában megjelenik a Hallgatói Önkormányzati Testület, öntevékeny körök működésére vonatkozó információt nem találtunk, a „Kultúra” kategória feltöltés alatt állt.

DEBRECENI EGYETEM

A **Debreceni Egyetem** honlapján a „Hallgatóknak” > „Élet az egyetemen” > „HÖKök és egyesületek” kategóriákon juthatunk el a karok önkormányzatainak oldalaira.

- **Állam- és Jogtudományi Kar, Hallgatói Önkormányzat**
[/www.law.klte.hu/jatihok/](http://www.law.klte.hu/jatihok/)

A kari hallgatói önkormányzat tájékoztatása szerint a HÖK kulturális és rendezvényszervezési bizottsága az illetékes a kulturális és szabadidős programok szervezése terén.

A kar és a kari hallgatói önkormányzat oldalán sem találtunk öntevékeny körökre vonatkozó információkat.

- **Közgazdaságtudományi Kar, Hallgatói Önkormányzat**
[/www.de.ktk.hu/hok/](http://www.de.ktk.hu/hok/)
A kari hallgatói önkormányzat oldalának „Diákszervezetek” menüpontjából juthatunk el az öntevékeny körök oldalaira.

- *DEX Műhely /dex.unideb.hu/*
A Debreceni Egyetemi Közgazdász Szakmai Műhely a Debreceni Egyetem Közgazdaság-tudományi Karának hallgatói, öntevékeny csoportja.
A Műhely a klasszikus szakkollégiumi rendszerben működik, érdekessége, hogy – a tájékoztatás szerint – a tagok együttlakását szorgalmazza, s ezügyben konkrét lépéseket is tesz. Az öntevékeny csoport bemutatkozója igen részletes és áttekinthető.
- *AECEE debreceni szervezete*
Az AECEE debreceni szervezetét bemutató oldal igen részletes, kiter a nemzetközi szervezet tevékenységének, történetének áttekintésére is, s részletesen taglalja a debreceni szervezet működését, programjait.
- *AIIESEC /KöZgazdászballgatók Nemzetközi Szervezete/ debreceni bizottsága*
A tájékoztatásban a nemzetközi szervezet debreceni bizottságának a szervezetről készített bemutatkozója olvasható, megismerhetjük az AIIESEC keretében működő magyar bizottságokat is.

MISKOLCI EGYETEM

Az egyetem honlapjáról egy kattintással juthatunk el az **Egyetemi Hallgatói Önkormányzat** /www.mehok.uni-miskolc.hu/ oldalára, ahonnan áttekinthető módon nyerhetünk rálátást az intézményen belül működő öntevékeny csoportokra és működésükre. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a vizsgált intézmények közül a Miskolci Egyetem volt az egyetlen, mely a honlapján intézményi szinten is érdemben foglalkozott az öntevékeny körökkel, csoportokkal.

Az EHÖK oldalán kétféle módon is találkozhatunk az öntevékeny körökkel: az egyetemi szinten is jelentős csoportok külön is bemutatásra kerülnek, míg a kisebb körök a felsorolás szintjén jelennek meg. A honlap egyedülként a vizsgáltak közül külön is taglalja az öntevékeny körök létrehozásának feltételeit, kritériumait.

- *A Miskolci Egyetem Diáksportköre*
A Diáksportkör sportrendezvényeket szervez az egyetem hallgatóinak és dolgozóinak, bemutatja, népszerűsíti és támogatja az egyetemi amatőr sportot.
- *Dudujka-völgyi Rókák Baráti Társasága*
A társaság az 1995-ös Selmeczi Diáknapi megrendezése céljából jött létre, tag-sága a Miskolci Egyetemen működő műszaki karok (bányász, kohász, gépész) férfi hallgatóiból tevődik össze.

- **Állam- és Jogtudományi Kar**

- *Jogász Örökbaráti Egyesület*

Az egyesület célja a selmeczi diák hagyományok és az ME-ÁJK hagyományainak ápolása, a végzett, illetve a jelenleg is az ME-ÁJK hallgatói, oktatói közti kapcsolatok erősítése, az országban működő, és külföldi jogi karokkal, valamint hasonló célokkal rendelkező civil szervezetekkel való kapcsolattartás.

- **Gazdaságtudományi Kar**

- *Tőzsde klub*

A Tőzsdeklub a pénzügyi befektetések és a befektetési piacok iránt érdeklődő egyetemisták számára információs központként teszi elérhetővé a legfrissebb napi tőzsdei, hazai és világgazdasági- híreket éppúgy, mint a kutatómunkához, egyetemi TDK-dolgozatokhoz is felhasználható- szakirodalmat, adatokat, információkat. A klub célja a hazai pénzügyi szakemberképzés támogatása, valamint széleskörű gazdasági információk szolgáltatása a kar hallgatói számára.

- *Miskolci Öntevékeny körök*

A Miskolci Egyetem hallgatói öntevékeny csoportokat (kör, klub, stb.) alakíthatnak tanulmányi, tudományos, közművelődési, sport és egyéb jogszabályokban megengedett célból. A megalakuláshoz legalább 10 hallgató szükséges.

Az öntevékeny csoport megalakulását a karon működő csoport esetében a kar vezetőjének, a kari Hallgatói Önkormányzatnak, karon kívüli vagy karközi csoport esetében a rektornak és az egyetemi Hallgatói Önkormányzatnak be kell jelenteni. A bejelentésnek tartalmazni kell a tevékenység célját, formáját, a vezetők nevét, lakcímét és a csoport működési helyének megjelölését, amennyiben van, alapító okiratát és működési szabályzatát. Az öntevékeny csoport a Hallgatói Önkormányzat útján különböző erőforrásokért a rektorhoz, illetve a kar vezetőjéhez fordulhat. A részére így biztosított összeggel, anyagi eszközökkel (elszámolási kötelezettséggel) maga gazdálkodik. A ME-HÖK, illetve a MESZ pályázatok útján támogatja.

Az öntevékeny csoportok egyetemi regisztrációja szerint az alábbi csoportokat találtuk a honlapon:

- AIESEC
- Borsodi Anyagmérnökök Köre (BAK-ELIT)
- ME Bartók Béla Énekkara
- Citromfa Politikai Műhely
- ÉRTED!?! Hallgatói Öntevékeny Csoport

- Energetikai Szaktanács
- Fafaragó Öntevékeny Diákkör
- Gépgyártói Szaktanács
- IAESTE
- IDIOTEAM Frisbee csapat
- Jogász Örökbaráti Egyesület
- Kohász Klub
- Korhely Baráti Társaság
- Kézilabda Csapat
- Logisztikai Szaktanács
- Lord Tylor Társadalomtudományi Társaság
- MEAFC
- MEPSZK
- Műszaki Menedzser Szaktanács
- Nádasdy Kálmán Színpad
- OMBKE
- Polir
- S&W Művészeti Együttes
- Szaknapszervezők Ö.CS.
- Szövegszeretők alternatív szövetsége
- Vadlaw
- Vegyipari Gépész Szaktanács
- Versmondó

A felsoroláson kívül az öntevékeny körökre vonatkozó egyéb információt a honlap nem tartalmaz.

ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA

Az Eszterházy Károly Főiskola honlapján a „Hallgatói oldalak” menüpont vezet el a **Hallgatói Önkormányzat** /www.ektf.hu/hok/ oldalára, ahol egyedüli hallgatói kezdeményezésként az EKF Hallgatói Klubbal találkozhatunk.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A Széchenyi István Egyetem honlapjáról a „Szervezetek” kategóriában találjuk meg a **Hallgatói Önkormányzatot**, innen léphetünk tovább a minket érdeklő oldalakra.

- *Stephanus lovagrend* /stephanus.uw.hu/
A Stephanus Lovagrend célja a Széchenyi István Egyetem hallgatói életének színesebbé-, jobbá tétele, hagyományainak ápolása, újak teremtése, s emellett Győr városához és az egyetemhez való kötődés, közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
A Rend főként rendezvényein keresztül igyekszik lehetőséget biztosítani tagjai számára kapcsolatteremtésre, kultúrált szórakozásra.
- *IAESTE – Magyar Mérnökhallgatók Egyesülete*
A nemzetközi szervezet győri tagozata.
- *AIESEC*
A nemzetközi szervezet győri tagozata.
- *Magyar Közgazdasági Társaság Győri Ifjúsági Szervezete* /mktgyisz.sze.hu/
A MKT-GYISZ 1999-ben alakult, ma már a Széchenyi István Egyetem legnagyobb taglétszámú szakmai, hallgatói szervezete, közel 200 taggal. Elsődleges célja a közgazdász hallgatók támogatása a munkaerő-piacon való elhelyezkedésben, azáltal hogy gyakorlati helyeket biztosít számukra, segíti őket kapcsolati tőkéjük kiépítésében, mind elméleti mind gyakorlati tudásuk bővítésében, valamint szakmai továbbképzésükben.
- *GYEKE – Győri Egyetemért Közhasznú Egyesület* /www.gyeko.hu/
A GYEKE szervezi és bonyolítja le az Egyetem összes nagy volumenű rendezvényét a bálaktól kezdve egészen az Egyetemi Napok hagyományos programsorozatáig. Az egyesület részt vállal az egyetemi polgárság mindennapjaiban is öntevékeny körök, szervezetek támogatásával, tehetséges hallgatók segítségével, valamint igyekszik fellendíteni Győr város kulturális életét.

- *Kollégiumi Stúdió*
Önkéntesekből álló audió- és videóstúdió, a kollégiumban rendszeres adással jelentkeznek a hét majdnem minden napján, reggel és este egyaránt.

SEMMEIWEIS EGYETEM

A Semmelweis Egyetem oldaláról a „Hallgatói élet” menüponton keresztül jutunk el az öntevékeny körök bemutatkozó oldalára, az itt fellelhető két csoport ugyanakkor nem tartozik kifejezetten a hallgatói öntevékeny csoportok körébe.

- *Instruktor Öntevékeny Csoport* /www.iocs.uw.hu/ honlapja a tájékoztatás szerint „folyamatos fejlesztés alatt áll”; tevékenységeik csak említés szintjén jelennek meg, de e-mail címmel együtt: gólyatábor, gólyabál, gólyahajó, ökörsütés, instruktorképzés, Empátiás tábor.
- *Baráti Kör* az Egyetem hagyományainak ápolása mellett többek között támogatja hallgatók külföldi tanulmányutakon és kongresszusokon való részvételét, a hallgatói sportversenyeket (Medikus Kupa, Tudás útja fútóverseny).

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

A kari hallgatói önkormányzatok és az ezek mellett tevékenykedő öntevékeny csoportok az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat oldalán keresztül lelhetők fel.

- Az öntevékeny körök jelentős része a **Bölcsészettudományi Kar** keretében fejti ki tevékenységét.
- *Ajtósi Filmklub*
Az Ajtósi Filmklub féléves sorozataiban a filmtörténet legmaradandóbb alkotásai mellett bemutatja az utóbbi évek azon filmjeit, melyeket várhatóan a klasszikusok közé sorolnak majd.
- *Brazil-Magyar Társaskör*
A Brazil-Magyar Társaskör egy évtizede alakult meg Budapesten. Tagjai havi rendszerességgel találkoznak, hogy a brazil kultúra egyes kérdéseiről előadásokat hallgassanak. Az előadók, többnyire neves szakemberek – irodalmárok, történészek, üzletemberek, diplomaták, esetleg világutazók – témaválasztása igen szerteágazó. A Társaskör vezetőségének az a célkitűzése, hogy évről-évre olyan programot állítson össze a magyar közönség számára, mely hitelesen és színesen mutatja be Brazília sokféleségét hagyományain, zenéjén, irodalmán, filmművészetén keresztül.

- *Dayka Gábor Társaság*
A Dayka Gábor Társaság egyetemi hallgatók és doktoranduszok által életre hívott egyesület, amely lehetőséget ad a tudományos pályára készülő diákoknak és a fiatal oktatóknak, hogy elképzeléseiket, kutatási eredményeiket fogékony szellemi környezetben, kulturáltan megvitassák, akár más humán tudományágakban elmélyült társaikkal is. A műhely munkájában különös hangsúly esik arra, hogy a tagok egymást is kölcsönösen segítve megismerjék a nemzetközi tudomány legfrissebb áramlatait. Az egyesület ezen kívül nagy gondot fordít az egyetemi kulturális élet fellendítésére, felolvasóesteket, filmklubot szervez, tudományos konferenciákat rendez többnyire fiatal kutatók részvételével, valamint kiad egy könyvsorozatot a L'Harmattan Kiadónál.
- *Egyetemi Színpad*
Az Egyetemi Színpad keretében jelenleg sok színikör létezik sokféle arculattal, melyek egyelőre egymás mellett próbálnak, fesztiválokra járnak és fellépnek az egyetemisták előtt. A próbák állandó helye a nemrégiben az egyetemhez csatolt TOFK Kiss János altábornagy utcai épületében található nagyterme, itt próbálnak a különböző, egyetemi és főiskolai kari színikörök (Csodaszínpad, Négy Puttó Színház, Brigád, Mozaik Művészeti Műhely és Theatrum Chemotox 2, Ganglion Kör), míg a kisteremben a spanyol darabokat adó Jacaranda.
- *FESzT*
Az egyesületi formában működő Főiskolások és Egyetemisták Színházi Társulásának célja minőségi és jól szervezett, összehangolt egyetemi színjátszás megteremtése. Céljaik között szerepel egyrészt saját produkciók létrehozása – ideértve a színjátszás mellett a költői estektől a koncertekig minden színpadon zajló eseményt –, másrészt külső kezdeményezések támogatása saját erőforrásaikból. Ellátják tagjaik érdekképviseletét, s rendezvényeikkel igyekeznek összehozni azokat az egyetemistákat, főiskolásokat, akiknek hasonlóan fontos a színház ügye.
- *Hallgatói Közéleti Klub*
2000 novemberében alakult meg az ELTE Hallgatói Politikai Fórum, amely pártállástól függetlenül ismert politikusokat és közéleti személyiségeket hív meg az egyetemre. A Politikai Fórum 2001 tavaszán Hallgatói Közéleti Klubként egyesület formájában alakult újjá, és szintén neves politikusok részvételével tartotta előadásait.
- *KÉSZ*
A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége az ország legnagyobb keresztény, ökumenikus civil szervezete, melynek 2001 májusában megalakult az ELTE-s helyi csoportja is. A KÉSZ csoport feladatának tekinti bibliaórák, filmklubok és olyan

közéleti fórumok szervezését, melyeken megszólíthatja a nem vallásos fiatalokat is.

- *Magyar Afrika Társaság*

A MAT, amely a nagy-britanniai Royal African Society tagja, 1992-ben alakult meg, tagjai elsősorban kutatók, egyetemi oktatók és hallgatók. A MAT célja a Fekete-Afrikáról szerzett ismeretek bővítése és népszerűsítése, a tudományos kutatás támogatása, publikálási lehetőség biztosítása az oktatók és hallgatók számára, kulturális rendezvények, tudományos konferenciák szervezése.

- *Me-Cel-Forschungskreis, Me-Cel Tudományos Diákkör*

A tudományos diákkör feladatának tekinti azon német szakos hallgatók felkarolását, akik tevékenyen részt szeretnének tevékenyen venni a szak kulturális életében.

- *MEKDSZ-BBK*

A MEKDSZ – Magyar Evangéliumi Keresztény Diákközösség – célja a diákok lelki növekedése és az evangélium hirdetése. Számos egyetemen, főiskolán megtalálhatók a szervezet diákkörei. Ezek közül egy az ELTE-BTK-n működő Bölcsész Bibliakör (BBK).

- *MÉTA*

A MÉTA Kommunikációs Nevelési Kör 1998 februárjában alakult az ELTE BTK és TFK tanár szakos hallgatóiból, azzal a céllal, hogy a hallgatók az egyetem drámapedagógiai programján tanultakat ki tudják próbálni a gyakorlatban.

- *MITOLÓGUS KLUB*

Az ELTE BTK összehasonlító vallástörténet, mítoszok, mitikus világképek iránt érdeklődő hallgatóinak klubja.

- *Országút Társulat*

1997-ben alakult amatőr keresztény színjátszó csoport főleg egyetemistákból áll. Célja az amatőrség adta fesztelenséggel és szabadsággal élni, az öncélúság kerülésével.

- *Peter Greenaway Társaság*

A társaság célja a Peter Greenaway által keltett kulturális szuperstruktúrának a felfedezése és felfedése.

- *Pillér Ifjúsági Kulturális Egyesület*

Az egyesület célja, hogy lehetőséget biztosítson az egyetemistáknak és főiskolásoknak kulturális és művészeti igényeiknek megfelelő rendezvényeken való részvételre.

- *Radikális Szabadidő Színbáz*
A színtársulat célja, hogy a tartalmas időtöltés mellett lehetőséget biztosítson a színház gyakorlati problémái iránt érdeklődő hallgatóknak.

BERZSENYI DÁNIEL FŐISKOLA

A Berzsényi Dániel Főiskola honlapján a „Hallgatói információk” vezet el a hallgatói önkormányzat oldalára, itt szerezhetünk tudomást – röviden – a HÖK céljairól, tevékenységéről. Említést találunk arról, hogy a HÖK pénzügyi eszközökkel támogatja a hallgatói öntevékeny köröket, utóbbiakról azonban nincs információ a honlapon.

ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

A főiskola honlapján a „Hallgatói szervezetek” kategóriában kapunk tájékoztatást az alábbi – öntevékeny köröknek minősíthető – csoportok működéséről:

- AIESEC
- XXI. sz. szerkesztőség
- Phil-wax filmklub
- Portfolió Egyesület
- ÁVF Kórus

A csoportok tevékenységéről a honlapon érdembeli információt nem találtunk.

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM

Az Egyetem karainak (Hittudományi Kar, Jog- és Államtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Információs Technológiai Kar) honlapjai közül csak az alábbi kettő esetében szerepelnek öntevékeny körök.

- **Jog- és Államtudományi Kar**
A jogi kar oldalán rövidebb „nyomozást” követően juthatunk el – a „Cultura Facultatis” ablakra kattintva – a karon megtalálható hallgatói öntevékeny csoportokhoz.

- A hallgatói közösségi élet színesítésére létrehozott *Lippay György Kör* keretében több öntevékeny kör is működik.
- A „*Hallgatói csoportok*” kategóriában az alábbi öntevékeny köröket találtuk:
 - Színjátszó-kör
 - Filmklub
 - Foto-klub

A fentiek közül a honlapról csak a Foto-klubbal kapcsolatban szerezhettünk érdembeli információkat.

- A „Kultúra” kategóriában az alábbi öntevékeny köröket találtuk:
 - Leann Dubh zenekar
 - Legis Actio zenekar
 - Pázmány Kamarazenekar

- **Bölcsészettudományi kar**

A kar honlapján nem találunk a karon működő civil szervezetekre vonatkozó utalást, csak a karon végzeteket tömörítő *Öregdiák Szövetség* neve tűnik fel, valamint a Szövetségbe való jelentkezési lap kitöltésének és elküldésének lehetősége.

EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

Az Egyetem honlapján a hallgatói önkormányzat tevékenységét bemutató három mondatot, öntevékeny körökre vonatkozóan pedig egyetlen információt sem találtunk.

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM

- **Bölcsészettudományi Kar, Állam- és Jogtudományi Kar, Hittudományi Kar**

Az egyetem bölcsész-, jogi valamint hittudományi karának honlapján a Hallgatói Önkormányzat bemutatkozóját olvashatjuk, öntevékeny körökre történő utalást nem találtunk.

- **Tanítóképző Főiskolai Kar**

A Kar honlapján a Hallgatói Önkormányzat tevékenységének bemutatása során találunk egy felsorolást arról, hogy számos szakkör, diákkör, klub, kézműves kör, valamint drámapedagógia, teaház, táncház működik. A diákság a Diákpresbitériumon keresztül szervezi az életét.

**Mélyinterjúk felsőoktatási civil
szervezetek vezető tisztviselőivel**

Mélyinterjú a Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete alelnökével, Bosnyák Tamással

Tevékenységi körök

A Nemzetközi Szakmai Diákszervezetek Kamarája (NSZDK) elnevezésű korábbi ernyőszervezet jogutódjaként nyilvántartott Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesületének alelnöke két működési területet említ: egyrészt az érdekképviseletet, másrészt pedig a célcsoportok számára kialakítandó elitképzést, a tagszervezetek támogatását, segítségét.

Az érdekképviseleti tevékenység keretében a szervezet nagy hangsúlyt fektet a tagszervezetek számára létfontosságú pályázatok kiíróival való kapcsolattartásra, az ide kapcsolódó lobbYTEVÉKENYSÉGRE, valamint az ifjúsági-hallgatói szférához kapcsolódó civil szervezetekkel való együttműködésre.

A 2004-es érdekképviseleti tevékenységük kapcsán az alelnök kiemeli a szervezet részvételét a Felsőoktatási Törvény módosítását előkészítő egyeztetésekben, ezen részvétel és tevékenység során kiemelt szerepet tulajdonít a szervezet keretében működő szakkollégiumoknak, mint a szakmai háttérrel biztosító „állandó bizottságoknak”.

Az FDE alelnöke a szervezet másik tevékenységi területeként a tagszervezetek számára biztosított elitképzések, vezetőképző programok szervezését, kivitelezését említi.

Utóbbi szakmai programok egyre inkább döntő súlyba kerülnek: a tagszervezetek tagjai számára szervezett programok igen magas szintű pályázatírói, program-szervezői képzések formájában valósulnak meg.

Az alelnök a szakmai tréningek másik fontos céljaként a tagszervezetek közötti jobb kommunikációt említi, és állítása szerint a szabadidős tevékenységek a fentebb említett programok keretében – mára már – csak kiegészítő jelleggel jelennek meg.

A szakmai programok éves szinten kerülnek megrendezésre, a tagszervezetek aktív közreműködésével, teljes kihasználtsággal.

A minden év elején esedékes pályázatíró tréningprogram mellett kiemelendő az éves közgyűléshez kapcsolódó vezetőképző program.

Kapcsolódási pontok a szakmai – felsőoktatási szférával

A szakmai-felsőoktatási szférával való közvetlen kapcsolattartás elsősorban a tagszervezetek feladata, az FDE működéséhez kötődően a közigazgatási szervekkel – az Oktatási Minisztériummal és az Ifjúsági Családügyi Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztériummal, korábban a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztériummal – való kapcsolattartása során elsősorban az érdekvédelmi szempontokat tartja szem előtt.

A szakmai szinten történő együttműködés még nem jutott el arra a szintre, hogy a szervezetet az érintett közigazgatási szervek rendszeresen bevonják a szakmai fórumok munkájába – mint ahogy az alelnök is fogalmaz: a közigazgatással való kapcsolattartás, együttműködés során „emberek vannak, fórum nincs”.

Szakmai szinten a 2005-ös évben a szervezet a szakkollégiumok országos képviseletével kialakított kapcsolatot, valamint ezzel párhuzamosan tagszervezeteinek tevékenységét, aktivitását igyekezik továbbfejleszteni.

Civil szférával való kapcsolatok

Az FDE jelenleg nem tart fenn közvetlen kapcsolatot a magyar ifjúsági-civil szférával, a civil támogatási rendszer alakulása során ugyanakkor szorosabbá vált a kapcsolat az ezen a téren jobban tájékozott Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával, mely szervezettel – működési területét tekintve – korábban is intenzív kapcsolatban állt a szervezet.

Támogatások

A szervezet nem rendelkezik normatív állami támogatással, emellett mégis elmondható, hogy állami támogatásból finanszírozza működését és programjainak döntő többségét, az állami támogatások nagy része az Oktatási Minisztériumtól érkezik – az OM és az FDE között meglévő, évről-évre újonnan megkötött támogatási szerződéseknél megfelelően –, de megemlítendő még a GYISM által nyújtott támogatások is, valamint az Nemzeti Civil Alapprogram létrejöttét követően a 2004-es civil keretből is sikerült a szervezetnek pénzügyi támogatást szerezni.

A szervezet programjainak szervezése során kisebb összegű nem állami támogatásokhoz, kedvezményekhez is hozzájut, ezek elsősorban a kivitelezésbe bevont kereskedelmi cégek révén válnak elérhetővé.

Az FDE jóval komolyabb pályázói tevékenységet is folytathatna, de – mint ahogy az alelnök is kiemeli –, céljuk elsősorban a tagszervezetek ilyen irányú hatékony szereplése, s ennek megfelelően nem szeretnének konkurenciát jelenteni a pályázati tevékenység során.

A meglévő támogatási és pályázati rendszert minősítve az alelnök kiemelte, hogy a 2002-es évtől komoly gondot okoztak a csökkenő értékű támogatási és pályázati keretek, érdembeli változás minden téren csak a 2004-es évtől volt érezhető.

Civil működés

Az FDE szemszögéből minősítve a civil szférát, az alelnök kiemeli a támogatási rendszer kapcsán szerzett tapasztalataikat: a civil szféra támogatási rendszere optimalizálódni látszik a Nemzeti Civil Alapprogram működésével, illetve ennek folyamatos finomodásával, a közigazgatás komolyabb jelenléte a civil közélet szervezésében véleménye szerint nem indokolt.

Öntevékeny körök

A szervezet tagszervezeteinek működési- és hatásköre igen különböző, az országos szinten működő profi szervezetek mellett megtalálhatók a csak intézményi keretek között tevékenykedő, az adott szakoknak, szakmáknak megfelelő tevékenységet folytató kis egyesületek is.

A szervezeten belüli élet kapcsán az alelnök újabb tagszervezetek felvételét említi, mint célt, továbbá hangsúlyozza, hogy prioritásként kezelik a szakkollégiumi kapcsolatokat.

Változtatások

Az alelnök elsősorban intézményi szinten lát olyan problémákat, amelyek a tagszervezetek működését nehezítik, itt példaként említi a felsőoktatási intézmények által megállapított magas irodabérleti díjakat, és külön hangsúlyozza azt a tényt is, hogy a kari hallgatói önkormányzatok illetve az érintett öntevékeny körök nem felhőtlen viszonya miatt a meglévő problémák nem mindig orvosolhatók.

Véleménye szerint a csak intézményi szinten kezelhető problémák kapcsán ugyanakkor mindenképpen szükség van a hallgatói önkormányzatok közreműködésére, bevonására is.

Tagság aktivitása

A tagszervezetek, tagok aktivitása folyamatos a szervezet működésében. A tagszervezetek képviselői jelen vannak a szervezet vezetőségében, a négy főből álló elnökség tagjait közülük választják, mandátumuk egy évre szól, az éves megbízatás a jogelőd NSZDK működési struktúrájának folytatása. Az egy éves ciklus kapcsán az alelnök azt is megemlíti, hogy a megbízatás rövid időtartama miatt az elnökségek általában két ciklust töltenek ki.

A szervezet a saját programjainak szervezésébe, a tervezés folyamatába rendszeresen bevonja a tagszervezeteket is, gyakoriak a közösen beadott pályázatok.

Nemzetközi kapcsolatok

Az FDE közvetlen módon nem rendelkezik nemzetközi kapcsolatokkal, túlságosan nem is szorgalmazza ezek felkutatását. Ennek okaiként az alelnök megemlíti, hogy az FDE jellege, működési sajátosságai miatt nemzetközi szinten kevés hasonló „gyűjtő jellegű” szerveződést találni, ugyanakkor a tagszervezetek igen komoly nemzetközi kapcsolatokkal rendelkeznek, s a szervezet inkább ezen kapcsolatok bővülését, elmélyülését próbálja segíteni.

Aktuális program-kezdeményezésként említi egy olyan szakmai „összehasonlító” fórum-sorozat elindítását, melynek keretében a tagszervezetek rálátást nyerhetnek az őket érintő nemzetközi tendenciákra, szélesíthetik nemzetközi kapcsolataikat a hozzájuk hasonló tevékenységi körrel rendelkező szervezetekkel.

Konkrét programok

A szervezetnek évek óta jól bejáratott programjai vannak, az alelnök ezek közül is kiemeli a hagyományosan az év elején megrendezendő pályázatíró képzést. Hasonlóan fontos rendezvény az éves közgyűlés keretében megszervezett vezetőképző is.

Az említett programok kapcsán az alelnök elmondja: eddig csak tagszervezeteknek szóló, zárt programokban gondolkodtak, ettől az évtől ugyanakkor már a teljes hallgatói szféra felé nyitnak.

Mélyinterjú a Felsőoktatási Országos Szövetsége elnökével, Borbás Józseffel

Tevékenységi körök

A tizenhatodik éve működő szervezet elnöke a FEKOSZ legfontosabb tevékenységi köreként a felsőoktatási kollégiumok érdekeinek védelmét, s ezen tevékenység mintegy kiegészítéseként a kollégiumok mindennapjaihoz kapcsolódó rendezvények szervezését, lebonyolítását említi. A fontosabb rendezvények és programok kapcsán kiemelte a kollégisták számára találkozási lehetőséget nyújtó FEKOSZ Nyári Találkozót, amelynek szakmai része előadásokból, valamint a megjelent kollégiumi képviselők és aktivisták véleménycseréjéből áll, míg a szabadidős, szórakoztató jellege révén lehetőséget jelent a tagoknak a kikapcsolódásra, szorosabb személyes kapcsolatok kialakítására.

Fontos, de már két éve – anyagi okok miatt – elmaradó rendezvénye a szervezetnek a Lak-Hatás Konferencia, melyet 2005-ben mindenképpen meg szeretnének szervezni. A rendezvények körében meg kell említeni továbbá a FEKOSZ regionális szervezeteinek találkozóit. A tavaszi és őszi regionális találkozók keretében a felsőoktatási intézmények adott régióban működő kollégiumainak képviselői gyűlnek össze eszmecsereére.

Kapcsolódási pontok a szakmai felsőoktatási szférával

A FEKOSZ és az Oktatási Minisztérium között rendszeres az informális kommunikáció, az együttműködésre az egyeztető jelleg a jellemző, s hasonló a helyzet a különböző – az OM által koordinált – szakmai felsőoktatási szervezetekkel is.

A rendszeres kommunikáció eredményességét nehezíti, hogy az Oktatási Minisztérium által bevezetett gyakorlat szerint már csak kész anyagokat, tervezeteket tudnak véleményezni, azok kidolgozásába nem vonják be őket, s így szakértelmük, terepismeretük kamatoztatására nem nyílik érdembeli lehetőség.

Kimaradásukat, hiányzásukat a szakmai, egyeztetési fórumokból részben a szervezet önhibájaként említi az elnök, ugyanakkor viszonylagos elszigetelődésük okait a vegyes tagsági – hallgatói és intézményvezetői – struktúrában is fellelni véli; továbbá fő problémaként említi, hogy a Felsőoktatási Törvény jelenleg csak két hallgatói szervezetet nevesít, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciáját és a

Doktoranduszok Országos Szövetségét – a FEKOSZ már több éve szorgalmazza a szervezet törvényi nevesítését.

A szervezet regionális szinten is igyekszik együttműködni a helyi felsőoktatási-szakmai szervezetekkel.

Civil szférával való kapcsolatok

A nemrég létrejött Nemzeti Civil Alapprogramban regionális és országos szinten egyaránt igen szerény a szervezet részvétele, az elnök a korábban irányadó Gyermek és Ifjúsági Alapprogrammal kapcsolatban is hasonló tendenciákat említ. Sajátos működési területe révén a szervezet elsősorban a hasonló tevékenységi körű – hallgatói, diák – szervezetekkel keresi és tartja a kapcsolatot.

Támogatások

A FEKOSZ nem rendelkezik normatív támogatással, a működéshez szükséges összeg jelentős részét évek óta az Oktatási Minisztérium biztosítja – évről évre megújított – támogatási szerződés alapján. Az említett támogatási összeg a 2002-es évet megelőzően évente 1-2 millió forintot tett ki, ezt követően 2002-ben, az évi 11 millió forintos központi támogatásnak köszönhetően fejleszthette a szervezet infrastruktúráját, az OM által fenntartott Professzorok Házában lévő irodahelyiségét. Az említett támogatási összegből a regionális szervezetek infrastruktúrájának fejlesztésére is jutott, valamint egy igen magas színvonalú, dunaujvárosi helyszíni FEKOSZ-rendezvény lebonyolítására is. A 2003-as és 2004-es évben az említett támogatási összeg 4 millió forint körüli összegre apadt, ez jelenleg messze nem elegendő a központi iroda, valamint a tagszervezeti infrastruktúra fenntartásához, fejlesztéséhez, és kötött jellegénél fogva – csak működésre használható fel – rendezvények szervezésére illetve lebonyolítására nem is fordítható.

Az elnök szerint a fenti támogatási összeg és mechanizmus nem fog változni a 2005-ös évben sem.

A közigazgatás részéről más állandó – együttműködési vagy támogatási szerződés alapján kapott – támogatással nem rendelkezik a szervezet, ugyanakkor folyamatosan részt vesz a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium által meghirdetett és egyéb pályázatokon, az eddigi tapasztalatok alapján 50 %-os hatékonysággal. Utóbbi időszakban az ifjúsági tárcától elnyert támogatás összege nem érte el az Oktatási Minisztérium támogatási összegét.

Az évente befolyt támogatások jelentős részét a FEKOSZ a szervezeten belül megállapított tagszerkezeti normatíva alapján osztja szét a regionális szervezetek között, valamint ebből a keretből kerülnek támogatásra a tagszervezetek által szervezett sportrendezvények, sporttalálkozók is, s emellett pályázati keretként szolgál különböző aktivitások támogatására.

A fentebb vázolt támogatási gyakorlat vezette rá a szervezetet arra a felismerésre, hogy mindenképpen építenie kell a szponzoráció adta lehetőségekre, amely lehetőség főleg a fővárosi és a nagyobb városokban megrendezésre kerülő rendezvények esetében a legkomolyabb, de országos, vagy helyi szinten is működik. A FEKOSZ rendezvényei támogatása kapcsán alapvető finanszírozási forrásként kezeli a szponzorálási tevékenységet folytató önkormányzatokat, cégeket.

A működéshez, programfinanszírozáshoz szükséges összegek előteremtése kapcsán újabb lehetőségként jelent meg a szervezet előtt a kollégiumi szféra privatizálásának elindítása, amely folyamatba bekapcsolódva, azt ellenőrizve a FEKOSZ a német kollégiumi példa alapján, profitorientált tevékenység révén is növelhetné bevételeit.

A kollégiumokat, s ezáltal a FEKOSZ-t is érintő komoly változás volt 2004-ben a korábban a Szakképzési Alapból finanszírozott Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány tevékenységének megnehezülése, a Közalapítványból a kollégiumok fejlesztésére szánt több milliárdos támogatási összeg kivonása. A Közalapítvány ellehetetlenült tevékenysége a legsúlyosabban ugyanakkor a középiskolai kollégiumokat érinti – véli az elnök.

Civil működés, öntevékeny körök

Az elnök szerint a jelenlegi magyar civil aktivitás elenyésző mértékű, ennél egy fokkal jobb a helyzet az ifjúsági civil szféra esetében. Hangsúlyozza, hogy a szférára jellemző kritikus hiányosságok a hallgatói közegre is jellemzőek, mindazonáltal a kollégiumokban tevékenykedő öntevékeny csoportok munkája sokkal inkább megfogható, valós, jól követhető.

Ezt a jelenséget elsősorban a közösségi élmények iránti általános igénnyel magyarázza, mely igény a '90-es évek elején jóval magasabb volt, de még ma is kitűnik a korábban említett inaktív civil közegeből. A pozitívumként megjelenő aktivitás mellett ugyanakkor számos visszásságot is említ, amelyek nehezítik az említett öntevékeny körök működését, nyilvántartását, központi, hatékony segítését, felkarolását.

Gondot jelent, hogy nincs kiépítve egy, a kollégiumi öntevékeny köröket támogató központi támogatási rendszer, maga az elnök sem tud olyan adatbázisról, amely az említett öntevékeny köröket összegezné.

Mindenkori probléma tehát a kollégiumokban működő öntevékeny körök központi támogatása, ezt jelenleg az adott önkormányzatokon, kollégiumi bizottságokon belül próbálják megoldani.

Ez – a szervezetlenség mellett – betudható annak is, hogy a kollégiumi közösségek valójában nem igényelnek intézményi kereteket: nem egy szervezeti keret kapcsolja össze a tagokat, hanem maga a tevékenység. Az említett közeg másik sajátossága az a sokszínűség, amelyet a létrejövő, megszűnő és újjáalakuló szervezetek kavalkádja eredményez, az elnök szerint ezekben a folyamatokban minden öntevékeny kör tevékenysége, aktivitása elsősorban személy- és csak másodsorban intézményfüggő.

Kollégiumi férőhely-kérdések, A FEKOSZ kollégiumi ügyei

Az elnök a kollégiumi helyzet, a férőhely-kérdés kapcsán a legfontosabb változásként két tényezőt említ. Az egyik ilyen tényező a jelenlegi kormányzat piacpárti-befektetői irányultságú gondolkodása, amelynek eredményeként jelentős mértékben szűkültek a költségvetési keretek, komoly forráskivonás valósult meg, s egy sor állami kollégium-felújítási program megvalósulása maradt el ismét.

A másik tényező az első következménye: a befektetői oldal megjelenése a kollégiumi rendszer fejlesztésében-működtetésében. Az elnök úgy véli, hogy a kollégiumi rendszer perifériális helyzetét kihasználva a kormányzat élesben kísérletezik egy olyan rendszerrel, amely jelenleg majdnem 200 ezer ember mindennapjaira van befolyással.

A tendenciák kapcsán az elnök elmondja, hogy a jelenlegi körülbelül 300 ezres hallgatói körből 186 ezer nappali tagozatot tartanak nyilván, s ez utóbbi körre méretezve a jelenleg meglévő 47 ezer kollégiumi férőhely a demográfiai tendenciák miatt országosan reálisnak mondható. Hangsúlyozza, hogy a kollégiumi férőhelyek kapcsán kialakult problémák – elsősorban a férőhelyek nagy hiánya – igencsak intézményfüggők, tehát nem beszélhetünk általános, országos férőhelyhiányról. Ennél jóval fontosabb problémának tartja a célirányos fejlesztési tervek hiányát, s még komolyabb veszélyforrásnak a kormányzati ráhatás következményeként, profitorientált alapon építendő kollégiumok kapcsán vállalt intézményi garanciákat az új kollégiumok feltöltésére.

Ez utóbbi – a FEKOSZ elnöke szerint – igen komoly teher, szinte vállalhatatlan feladat, s a teljes kihasználtság mellett is kérdéses a rentábilis működés.

Összegzésképpen az elnök a rendszerre jellemző bizonytalanságot említi, s ezen belül is elsősorban az alapvető szempontok – a hallgatói létszám várható csökkenése, a területenként különböző bérleti díjak, az intézményi – kollégiumi tehervállás – figyelmen kívül hagyását, egy egységes, szakmai alapon átgondolt kollégiumi fejlesztési terv hiányát.

Hogyan működnek a kollégiumi bizottságok?

A kollégiumi bizottságok intézményi körülményeire elsősorban a jogi rendezetlenség a jellemző, továbbá a kollégiumi, valamint intézményi vezetőség, illetve a hallgatói önkormányzat közötti hatásköri villongások rányomják a bélyegüket a rendszerre.

Az elnök ezen a területen is azt emeli ki, hogy a kollégiumi bizottságok működési körülményei is elsősorban a kollégiumi vezetők személyétől függ. Ideális esetekben rendezett körülmények, jól kialakított és elhatárolt hatás- és feladatkörök jellemzik a – az évek alatt mára kialakult – kollégiumi bizottságok munkáját.

A FEKOSZ és a bizottságok viszonya kapcsán az is kiderül, hogy a FEKOSZ semmilyen szinten nem avatkozik be a helyi kollégiumi bizottságok munkájába, ugyanakkor lehetőségei szerint igyekszik támogatni őket. A két közeg közötti mozgás egyirányú: a kollégiumi bizottságokból kerülnek be emberek a FEKOSZ-ba, segítik az országos szervezet munkáját.

Változtatások

A FEKOSZ kapcsán az elnök kiemeli, hogy a szervezet az elmúlt időszakban leginkább a sajtónyilvánosság hiányát érezte, s ezen mindenképpen változtatni akarnak – fontosnak tartják, mint az érdekérvényesítés eszközét. A jövőben a szakmai szerveződés irányába akarják továbbfejleszteni a szervezetet.

A civil szféra kapcsán a „pályán kívül maradó” közigazgatást, pártpolitikát látna szívesen, illetve autonóm, gondolkodó civileket.

A FEKOSZ tagsága

A FEKOSZ olyan társadalmi egyesület, amelynek jogi és természetes személy is tagja lehet.

A kollégisták az önkormányzatuk közgyűlésének többségi döntésével válhatnak taggá. Jelenleg 70 kollégium – mintegy 27.000 kollégista – tagja így a szervezetnek (a pontos számot azonban az elnök nem tudta megmondani). Jelezte továbbá, hogy a már régóta esedékes szervezeti reformot idézi a 25 forint/fő éves tagdíj, amelyet a szervezeti szolgáltatások színvonalának emelésével párhuzamosan terveznek emelni.

Tanárok, diákok

A szervezet tagságának 95 százaléka hallgató, a kollégiumi önkormányzatok valamint a FEKOSZ vezetésében a tanárok és hallgatók együttesen vesznek részt – ennek ellenére a vezetőségben ritka a konfliktus, ezek inkább intézményi szinten jelennek meg.

A FEKOSZ vezetőségében az utóbbi időszakban a hallgatói oldal felé történt elmozdulás, jelenleg aktívabb hallgatói vezetés a jellemző.

Nemzetközi kapcsolatok

A szervezet nemzetközi kapcsolatai még gyerekcipőben járnak, a német kollégiumi rendszer tanulmányozása révén ugyanakkor már a kezdeti lépéseket megtették. Az unióban tevékenykedő kollégiumi szervezetekkel való kapcsolatépítés kezdeti stádiuma mellett az elnök kiemeli az elsősorban az egyes tagszervezeteken át kiépült, már régóta működő kapcsolatrendszerüket a határon túli magyar hallgatói szervezetekkel.

Mélyinterjú a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség főtitkárával, Dr. Hédi Csabával

Tevékenységi körök

A főtitkár három fő tevékenységi kört említ. A szövetség a felsőoktatási intézmények kereteit meghaladó sporttevékenységet szervezi, és bonyolítja le országos szinten. Ennek keretében a MEFS évente szervezi meg és koordinálja a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajnokságokat, valamint ezzel párhuzamosan Regionális Tanácsain keresztül támogatja és koordinálja a hallgatók és főiskolai-egyetemi dolgozók szabadidős sporttevékenységét.

A szervezet harmadik fontos tevékenysége nemzetközi, mely a minőségi sportot űző egyetemi és főiskolai hallgatók a Téli és Nyári Universiadékon ill. Főiskolai Világbajnokságokon történő részvételének megszervezését jelenti. A főtitkár hangsúlyozza, hogy a fentebb említett tevékenységek esetében állami feladatok átvállalásáról van szó, amely vállalás egyben meghatározza a felsőoktatási intézményekhez és az érintett szakminisztériumokhoz fűződő kapcsolataikat is.

Kapcsolódási pontok a szakmai – felsőoktatási szférával

A MEFS közvetlen kapcsolatban elsősorban a felsőoktatási intézményekkel van. A szakminisztériumok kapcsán legfőbb partnerként és támogatóként az azóta megszünt Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztériumot említi a főtitkár. A sportért felelős tárca a megalakulását követően vette át az addig első számú partnernek számító Országos Testnevelési és Sporthivatal feladatát, így a MEFS a kezdetektől a szaktárca partneri körébe tartozott.

Sajnálatos ugyanakkor, hogy a Szövetségnek az Oktatási Minisztériummal egyre kevesebb a kapcsolata.

Az együttműködés hiánya különösen súlyos akkor, amikor a sporttevékenységet és testnevelést egyre inkább háttérbe akarják szorítani az oktatás mindhárom szintjén.

A MEFS kapcsolatrendszere a szakmai szervezetekkel megalakulásától egyre bővülő, különösen a sport területén, sajnálatos viszont, hogy a felsőoktatás érdekvédelmi szervei közül az egyik legmarkánsabbal, a HÖÖK-kal kapcsolata hullámló, a MEFS erre irányuló kezdeményezései kevés eredményt hoztak.

Civil szférával való kapcsolatok

A főtitkár az általa mérföldkőnek tartott Nemzeti Civil Alapprogram megszületése előtt komolyabb előrelépést, fejlődést nem tapasztalt a civil szféra egészének, ugyanúgy, mint az „ifjúsági civil világ” támogatása területén. A rendszerre jellemző anomáliák alapvető okait abban látja, hogy az ifjúsági civil szféra támogatási rendszerének kialakítása során a korábbi időszakban az érdekeltek nem vették a fáradságot, hogy megkíséreljék rendszerbe foglalni a civil szervezeteket tevékenységi körük és potenciáljuk, tagságuk és más jellemzőik alapján. Ezáltal az állam támogatási rendszere sem működhetett elfogadható módon.

A Nemzeti Civil Alapprogram keretében ez megoldódni látszik, közvetett módon megfelelően érvényesülnek érdekeik. Itt a főtitkár megemlíti, hogy a 2004-es sikeres pályázatnak volt köszönhető a működési költségeiket jelentős mértékben fedező támogatás. A MEFS, mint ahogy korábban az OTSH-tól, a GYISM-től, mára az NSH-tól programjainak végrehajtására állami támogatásban részesül. A szervezet évenként számol be a közgyűlésnek, s terjeszti be programját és költségvetését a főhatóság felé. A főtitkár fontosnak tartja megemlíteni, hogy programjaikat a civil társadalom elemeinek felhasználásával – az államhoz viszonyítva – hatékonyabban, jóval a piaci ár alatt tudják lebonyolítani.

Támogatások

A MEFS „majdnem” normatív támogatással rendelkezik, amely támogatást korábban az Országos Testnevelési és Sporthivataltól, jelenleg – 2005 februárjában – pedig az ifjúsági tárcától kap. A „majdnem” jelző a támogatási technikára vonatkozik, amely alapján a szervezet éves szinten számol el és be, valamint terjeszti elő következő évi programtervét és költségvetését. A főtitkár fontosnak tartja hangsúlyozni az említett költségvetés elsődleges logikáját, miszerint az általuk átvállalt állami tevékenységet jóval a piaci ár alatt tudják lebonyolítani, igénybe véve a civil társadalmi elemek szerepvállalását.

A fenti támogatásból a szervezet elsősorban a már korábban említett három fő tevékenységi körét finanszírozza. Az alaptámogatás mellett a szervezet minden pályázati lehetőséget igyekszik kihasználni. A sporttevékenységet támogató közalapítványok és alapok pont úgy „célpontjaik”, mint a korábban említett NCA.

A szervezet tevékenységét tekintve kiemelten fontos terület a szponzoráció, amely kapcsán a főtitkár leginkább helyi szinten lát előremozdulást. Határozottan

állítja ugyanakkor, hogy országos szinten a fenti támogatási forma jelenleg még nem működőképes. Ezt sajnálatos módon nemzetközi példák is láttatják.

A MEFS közhasznú szervezetként profitorientált tevékenységet nem folytat.

Tapasztalatok a civil közélet működése, fejlődése kapcsán

A civil közélet működése és fejlődése kapcsán a főtitkár szerint az alapvető kérdések egyike a közigazgatás szerepvállalásának mértéke, avagy az a kérdés, hogy mi a jobb: a túl szabad, vagy a túlzottan ellenőrzött civil szféra?

A közigazgatás ellenőrző-felülvizsgáló szerepe igen fontos, ugyanakkor csak úgy működhet a rendszer, ha a civil szféra maga állít fel kontrollfunkciót ellátó testületeket, mint ahogy az részben már meg is valósult az NCA által.

Tapasztalatok a felsőoktatási és a sportszféra működése, változásai kapcsán

A főtitkár két konkrét törvény kapcsán mutatott rá a sportszféra és a felsőoktatás terén tapasztalható tendenciákra.

Az egyik említett törvény a Sporttörvény, amelynek kapcsán letisztult – áttekinthetővé, rendezetté vált – a szakszövetségi rendszer.

A másik a Felsőoktatási Törvény, melynek vitája jelenleg is zajlik. Félő azonban, hogy a testnevelés és sport nem kap kellő hangsúlyt és teret a szabályozásban, bár az is igaz, hogy a feltételek és a lehetőségek megteremtése elsősorban az intézmények vezetésének a feladata, de fontossága mindenütt kiemelt és prioritást élvező kell, hogy legyen. Ez az utolsó állomás az ember életében, mikor még alakítható és építhető a személyiség.

A sporttevékenységnek a felsőoktatási rendszeren belül történő támogatása kapcsán a főtitkár az alapvető problémát a sportnormatívának kulturális támogatással történő részleges „átváltozásában” látja. A miniszteri rendeletben előírtak szerint jelenleg 820 forint az egy főre jutó hallgatói kulturális- és sportnormatíva, melynek 40 %-a kulturális célokra elvonható. A még a közoktatási norma szintjét sem elérő norma felhasználási lehetőségét rontja a felhasználás intézményenként eltérő gyakorlata, amelynek sok esetben a célja a normatíva intézményi költségvetésben történő eltüntetése, és nem a közvetlen sportcélok és feladatok támogatása. A felhasználás gyakorlatában mára a helyzet jelentősen javult, de mértékét a szervezet állás-

pontja szerint 2006-ra legalább a közoktatás szintjére (1200 Ft), 2007-re 2000 Ft/hallgató/év lenne célszerű emelni.

Öntevékeny körök

Az intézményi sportélet legmarkánsabban megjelenő egységei a jórészt hallgatók által irányított és szervezett DSK-k (Diák Sportkörök).

Tevékenységük finanszírozása, segítése elsősorban intézményi hatáskör. Mivel az intézmények képviselői közvetetten a MEFS programjaiban is részt vesznek, – a szervezet generáló, koordináló tevékenysége révén – a DSK-k támogatása terén is előrelépés mutatkozik.

A felsőoktatási integrációt követően a MEFS a regionális szinten történő átszervezésről döntött, amelynek megfelelően három régiót hozott létre.

A kelet-magyarországi, a budapesti és a nyugat-magyarországi régiók keretében kerülnek lebonyolításra a szabadidősport versenyrendszerének regionális szintig tartó programjai.

Akár regionális, akár helyi sporttevékenységről legyen is szó, a MEFS a támogatók megítélésekor döntő szempontként kezeli a rendszeres tevékenységet és a vele járó sportteljesítményt.

A főtitkár külön említést tesz azokról a diáksportkörökről, amelyek komoly eredményeket értek el sportrendezvények szervezésében, s hangsúlyozza, hogy az érintett intézményeknek kiemelt figyelemmel kell kísérniük, támogatniuk ezek tevékenységét.

Az öntevékeny diáksportkörök kapcsán fontos probléma a sportolási lehetőség biztosítása. A felsőoktatási intézmények egyre súlyosbodó anyagi helyzete nem teszi ugyanis lehetővé a hallgatók számára nélkülözhetetlen sportolási körülmények zavartalan biztosítását.

A fejlesztések, felújítások rendszeresen elmaradnak, s ez mára általános tendenciának mondható a magyar felsőoktatás egészében. Pozitív példaként említi a közelmúltban átadott győri új egyetemi csarnokot.

Változások, változtatások

A MEFS szorosabb együttműködést szeretne kialakítani az országos hallgatói érdekképviseléssel – a HÖÖK-kal –, melynek erőteljesebb érdekvérvényesítő mecha-

nizmusa kiegészülve a MEFS évtizedeken keresztül felhalmozott tapasztalataival komoly potenciált jelenthetne a közös célok elérése érdekében, akár a mostani törvénymódosítás kapcsán is.

A MEFS azt szeretné elérni, hogy az esetleges törvénymódosítás(ok) kapcsán – az általános iskolai, középiskolai, felsőoktatási sportélet utolsó láncszemeként – a felsőoktatási sport tovább ne sérüljön, újra hangsúlyt, támogató állami szerepvállaláson keresztül figyelmet kapjon.

A MEFS sajátos eszközeivel arra törekszik, hogy programkínálatával lehetőséget teremtsen mind az élsportot választó hallgatóságnak, mind pedig rendszeres vagy alkalmasszerű sporttevékenységet választóknak. Ennek eléréséhez igyekszik minden segítséget megadni az intézményi sportéletet irányítóknak.

Aktivitás

A szervezet tagsága a főtitkár elmondása szerint annyira aktív, amennyire jelenleg a felsőoktatási rendszer és intézmények engedik. Ezen a téren a MEFS-nek elsősorban koordináló szerepe van, támogatja a tagok tevékenységét, de nem ő szervezi az alapszintű programokat. Öröndetes tény azonban, hogy egyre több intézmény és azok vezetése ismeri fel a hallgatók sport iránti érdeklődését, és nyújt segítséget az intézményen belüli sportszervezeti keretek nyugati mintára történő megszervezéséhez. A főtitkár több olyan magas szintű sportrendezvényt is említ, mely elsősorban az intézmények hathatós támogatásával valósulhatott meg.

Nemzetközi szerepvállalás – Nemzetközi kapcsolatok

A szervezet nemzetközi tevékenysége elsősorban a Nemzetközi Egyetemi Sportszövetséghez (FISU) kapcsolódik. Az igen tekintélyes és nagy múltra visszatekintő nemzetközi szervezet életében a magyar sport szinte a kezdetektől hatékonyan részt vett. Az elmúlt több mint 50 évben Magyarország Nyári Universiadét, közel 10 Főiskolai Világbajnokságot és Bizottsági Üléseket rendezett. 1959 óta 15 magyar tisztviselő töltött be nemzetközi tisztséget, végrehajtó bizottsági, bizottságvezetői, bizottsági posztokon.

Magyarország, így a MEFS nemzetközi szerepvállalása és tekintélye elismert. Ez nemcsak az előbb említett sporteredményekben, de a szövetség nemzetközi súlyában is megnyilvánul. Sajnálatos azonban, hogy a magyar sporton belül és a magyar közvélemény előtt sem kap kellő figyelmet és súlyt a köztudomásúan a Nyári Olimpiai Játékok után a legnagyobb sportesemény, a Nyári Universiadé, ahol összevetve

az elmúlt 15 év eredményeit, a magyar egyetemi-főiskolai sportolók megközelítőleg hasonló eredményeket produkáltak (olimpiai pontok tekintetében), mint a négy-évente sorra kerülő olimpiákon. E területen a MEFS célja az, hogy egyre több sportágban – a nemzetközi programnak megfelelően – mind több és több sportága élvonalában versenyző hallgatónak nyújtson nemzetközi téren megmérettetési lehetőséget.

Bár a MEFS anyagi lehetőségei még nem teszik lehetővé az európai egyetemi versenyrendszerben való aktívabb részvételt – ahol csak intézményi válogatottak és csapatok indulhatnak –, de kapcsolatrendszerén keresztül ösztönzi a szomszédos országok sportprogramjaiba való bekapcsolódást, az azokon történő részvételt.

E célokat szolgálják a szinte kétévente megrendezésre kerülő hazai rendezésű főiskolai Világbajnokságok, nemzetközi találkozók, sportdiplomáciai találkozók.

Felsőoktatási civil szervezetek adattára

Az alábbi adattár a jelen kötetet összeállító HÖOK a Hallgatókért Alapítvánnyal, illetőleg a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával kapcsolatban álló, a felsőoktatás területén tevékenykedő ifjúsági szervezeteket öleli fel, ennél fogva a lista nem teljes, mindazonáltal jól reprezentálja ezen igen differenciált szféra szervezeti típusait.

Az adattár „töredékessége” azonban maga is információval bír, hiszen a felsőoktatási hallgatói szféra legjelentősebb szervezetével, a HÖOK-kal kapcsolatba került-kerülő, illetve együttműködő szervezetek feltételezhetően rendelkeznek olyan taglétszámmal, szakembergárdával, valamint szakmai tevékenységgel, ami alapján a szféra meghatározó, és aktív szereplői közé sorolhatók.

Az adatbázis összeállítása során a honlapok vizsgálata elsődleges forrásul szolgált, esetenként telefonos megkereséssel-adatkéréssel kiegészítve, mivel a XXI. században a honlap egy szervezet „kirakatát” jelenti, így valószínűsíthető tehát, hogy – a személyes, illetve közösségi vonatkozásokat nem számítva – a legrészletesebb információforrás.

A fenti módszerből adódóan a regiszter a szervezetek által önmagukról szolgáltatott információkat tartalmazza, azok hitelességét, aktualitását a készítőeknek csak korlátozott mértékben volt alkalmuk ellenőrizni.

AEGEE
Etats Généraux des Etudiants de l'Europe

cím: Rue Nestor de Tiere 15
1030 Schaarbeek, Brussels, Belgium

telefon: +32-2-245.23.00

fax: +32-2-245.62.60

e-mail: headoffice@aegee.org

honlap: www.aegee.org

tagság: 17 000 fő

alapítva: 1985

Működés:

Az AEGEE az európai diákszervezetek egyik legnagyobbika, amely támogatja az egyesült Európa gondolatát, a nemzetek közötti együttműködést, kommunikációt valamint a diákok egyesülését. Törekszik arra is, hogy létrehozza a holnap nyitott és toleráns társadalmát. Az AEGEE önkéntesekből álló non-profit szervezet és politikai pártoktól függetlenül működik. Európa 271 egyetemi városában van jelen, és tagjainak száma eléri a 17 000 főt.

Rendezvények:

Tanulmányutak
Konferenciák
Nyári Egyetemek
Európai Projektek

Kapcsolatok:

AEGEE-Baja
AEGEE-Budapest
AEGEE-Debrecen
AEGEE-Eger
AEGEE-Győr
AEGEE-Pécs

AIESEC
Association Internationale des Etudiants en Sciences
Economiques et Commerciales
Magyarország

cím: 1085, Budapest Üllői út 2-4.
telefon: 1/266-7610
fax: 1/266-7610
e-mail: aiesec@ella.hu, bu@hu.aiesec.org
honlap: www.aiesec.hu

tagság: 250 fő

alakulás éve: 1972

Működés:

Az AIESEC 1948-ban megfogalmazott alapcélja, hogy környezetére hatva hozzájáruljon a szakmailag felkészült, széles látókörű közgazdászok, a jövő üzletemberek képzéséhez.

Magyarország 1972-ben, a Berlinben megrendezett Nemzetközi Kongresszuson csatlakozott a szervezethez, 1976-ban vált teljes jogú taggá.

Az AIESEC Magyarországon a következő intézményekben működik:

Általános Vállalkozási Főiskola
Budapesti Gazdasági Főiskola -Kereskedelmi Vendéglátóipari és
Idegforgalmi Főiskola
Budapesti Gazdasági Főiskola -Külkereskedelmi Főiskola
Budapesti Gazdasági Főiskola -Pénzügyi és Számviteli Főiskola
Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Debreceni Egyetem
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája – Tatabánya
Nyugat-Magyarországi Egyetem -Sopron
Pécsi Tudományegyetem

Széchenyi István Egyetem -Győr
Szegedi Universitas
Szent István Egyetem – Gödöllő
Szolnoki Főiskola

Rendezvények:

Nemzetközi Szakmai Gyakorlatcsere Program

Kapcsolatok:

AIESEC Nemzetközi szervezete

Matáv

OTP

GE-Hungary

Electrolux

Holcim

Alcatel

ABN AMRO

Cadbury

Schweppes

DHL

Electrolux

InBev

P&G

PwC

UBS

BEST **Board of European Students of Technology**

cím: 1111 Budapest, Műegyetem rakpart 3.

telefon: (1)463-3832

e-mail: (1)463-3837

honlap: www.best.bme.hu

tagság: 30 fő

alapítva: 1989

Működés:

Európa legerősebb műszaki egyetemeinek non-profit szakmai diákszervezete, amely azzal a céllal alakult, hogy a különböző országokban tanuló egyetemistákat szakmai programok keretében megismertesse a többi ország kultúrájával, megtanítsa együtt dolgozni nemzetközi összetételű csoportokat.

A BEST nemzetközi szervezete 21 országban 58 tag egyetem diákságát fogja össze.

A Vivaldi program egy tömeges diákcsereprogram, melynek pillérei az egyes BEST csoportok által szervezett kurzusok.

Az Oktatásügyi program (BEST Educational Programme) elsődlegesen készít ajánlásokat az Európai Bizottság részére a műszaki felsőoktatás helyzetéről. A BEST Karriertámogatási programjával a végzős mérnökhallgatók elhelyezkedését is segíti. A nemzetközi szintű, nemzetek közötti elhelyezkedést egy Internet-alapú adatbázissal igyekszik biztosítani.

Rendezvények:

Vivaldi program

Oktatásügyi program

BEST Karriertámogatási program

Kapcsolatok:

BEST nemzetközi szervezete

BME Management Szakkollégium

cím: 1111 Budapest, Műegyetem rakpart 9. I.em. R-klub

telefon: (1) 463-1852, 463-1868

fax: (1) 463-1095

e-mail: info@mszk.bme.hu

honlap: www.mszk.hu

tagság: 30 fő

alapítva: 1986

Működés:

A BME Management Szakkollégium öntevékeny, non-profit diákszervezet, mely az egyetemi tanulmányok mellett lehetővé teszi a hallgatók számára a piacképes gazdasági, vezetői ismeretek magas szintű elsajátítását.

Az előadások, tréningek, workshopok, szimulált interjúk és Assesement Centerek széles szakmai palettája igyekszik kielégíteni a diákok szerteágazó igényeit. Mindezen tevékenységekhez a Szakkollégium a BME és az üzleti szféra szakembereinek segítségét is igénybe veszi.

Rendezvények:

Állásbörze Felkészítő Napok

Menedzsment Akadémia

TIMES (Tournament In Management and Engineering Skills)

VISION

ESTIEM Summer Academy

Kapcsolatok:

ESTIEM – Európai Mérnök-Menedzser Hallgatók Egyesülete

FDE – Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete

ELTE Bibó István Szakkollégium

cím: 1118 Budapest, Ménesi út 12.

telefon: (1)209-0620

email-cím: valasztmany@yahoo.com

honlap: bibo.elte.hu

tagság: 80 fő

alapítva: 1983

Működés:

A Bibó István Szakkollégiumot az angol college-rendszer mintájára hozták létre joghallgatók Budapesten, kezdetben ELTE Jogász Társadalomtudományi Szakkollégium néven, Bibó István nevét csak 1989 májusában vette fel a szakkollégium.

A Bibó kezdetől fogva jelentős szerepet játszott a szakkollégiumi mozgalomban. A rendszerváltás irányába ható folyamatokban a szakkollégium fontos feladatot vállalt: 1985-től kezdve jelent meg a Századvég, a kollégium kritikai szellemű társadalomtudományi kiadványa; 1988 márciusában pedig falai között alakult, és kezdte meg működését a Fidesz.

A rendszerváltást követően a Szakkollégium közéleti szerepvállalása háttérbe szorult, így elsődleges célja egyértelműen az oktatás magas színvonalának biztosítása lett.

Rendezvények:

Speciális képzési rendszerhez kapcsolódó rendezvények

Kapcsolatok:

Egyéb szakkollégiumok

BKÁE SZISZ
BKÁE Széchenyi István Szakkollégium

cím: 1092 Budapest, Ráday u. 43-45.

telefon/fax: (1) 217-2015

honlap: szisz.bkae.hu

tagság: 110 fő

alapítva: 1987

Működés:

A szakkollégium célja a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem (BKÁE) értelmiségképzési céljainak és a szakkollégiumi mozgalom céljainak megfelelően, az egyetemi képzést kiegészítve a reális, kritikus társadalomtudományi és közgazdaságtudományi felkészültség, gondolkodás és a közművelődés elősegítése a szakkollégiumban és az egyetemen.

A szakkollégium szakmai életében ma domináns szerepet játszik a szociológia és a közgazdaságtudomány, különösen annak pénzügyi és közpolitikai (public economics) ága, kisebb részben pedig a politikatudomány. Ezenkívül jogi kurzusokat is indít, elsősorban a szakkollégium számos joghallgató diákjának köszönhetően.

Rendezvények:

Végzett Széchenyi István Szakkollégisták Társaságának zsebkonferenciái
Országos Szakkollégiumi Nyílt Nap
Pénzügyi Nyári Egyetem
Szakmai Hétféje

Kapcsolatok:

Magyar Nemzeti Bank
Nemzetközi Bankárképző Központ
Teleki László Alapítvány
Országos Tudományos Diáktanács
Egyéb szakkollégiumok

ELTE Bolyai János Kollégium

cím: 1117 Budapest, Nándorfejérvári út 13.

telefon: (1) 203-8188

fax: (1) 203-8250

email-cím: bok@bolyai.elte.hu

honlap: bolyai.elte.hu

tagság: 140 fő

alapítva: 1992

Működés:

A Bolyai Kollégium az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának szakkollégiuma. Tagjai az ELTE TTK hallgatói és doktoranduszai, akik egyetemi kötelezettségeik mellett rendszeres kutató tevékenységet is folytatnak.

A kollégium 1999-ben elnyerte az év kollégiuma címet.

A kollégium célja létrehozni a magyar természettudományos felsőoktatás magas szintű, interdiszciplinaritásra törekvő központját, ahol az ELTE TTK legkiválóbb hallgatóit felkészítik a nemzetközi tudományos életben való helytállásra és a színvonalas kutatómunkára.

Rendezvények:

Bolyai Konferencia

Gólyaavató

BelZeBuB

ViZIT

Bödönke

EC-BK

Kapcsolatok:

Egyéb szakkollégiumok

CARP **Collegiate Association for the Research of the Principles**

cím: 1053 Budapest, Október 6. u. 19. IV/2.

e-mail: carp@fw.hu

honlap: carp.freeweb.hu

tagság: 500

alapítva: 1990

Működés:

A szervezetet Sun Myung Moon kezdeményezésére 1955-ben alapították Koreában, ma a világ minden kontinensén működik.

Magyarországon 1990-ben alakult meg a CARP. 1994-től elsősorban AIDS- és drogrevenüciók előadásokat szervezett. A CARP most főleg a karakternevelésre összpontosít, amelyhez az anyagot a Nemzetközi Nevelési Alaptól (International Educational Foundation) kapja.

A szervezetnek Budapesten, Kaposváron, Szegeden és Győrben működnek központjai.

Rendezvények:

- párkapcsolat építéséről szóló előadások
- gyermeknap program
- ideális diák választás
- egyetemi előadások
- nemzetközi táborozás
- "Tolerancia hét"
- CARP világtalálkozó
- World CARP Academy

Kapcsolatok:

World Collegiate Association for the Research of the Principles

DOSZ

Doktoranduszok Országos Szövetsége

cím: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

telefon: (1) 222-1819

fax: (1) 220-3608

e-mail: dosz@phd.hu

honlap: www.phd.hu

tagság: 3000 fő

alapítva: 1995

Működés:

A DOSZ a magyarországi felsőoktatási intézmények által szervezett doktori képzésben résztvevő hallgatók, azaz doktoranduszok, illetve doktorjelöltek érdekképviseleti szervezete, amely 2000 óta a Felsőoktatási törvényben is nevesítetten szerepel.

A DOSZ világnézetileg semleges, de nemzeti elkötelezettségű és a társadalmi és tudományos haladásért munkálkodó szervezet.

Rendezvények:

Tavaszi Szél Konferencia

PhD CivilExpo

Országos Doktorandusz Tábor

Kapcsolatok:

Doktori iskolák

Felsőoktatási Érdekvédelmi Kerekasztal (FEK)

Felsőoktatási és Tudományos Tanács (FTT)

Fiatal Tudósok Nemzetközi Fóruma Alapítvány (FTFA)

Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK)

Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB)

Magyar Ösztöndíj Bizottság (MÖB)

Magyar Professzorok Világtanácsa (MPV)Ú

Magyar Rektori Konferencia (MRK)
Magyar Tudományos Akadémia (MTA)
Oktatási Minisztérium (OM)
Országos Doktori és Habilitációs Tanács (ODHT)
Postgraduates' International Network (PI-Net)
The council for postgraduate Students and junior researchers
in Europe (EURODOC)

Eötvös Collegium **ELTE Eötvös József Collegium**

cím: 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

telefon: (1) 209-0626

fax: (1) 209-2044

email-cím: db@eotvos.elte.hu

honlap: www.eotvos.elte.hu

tagság: 200 fő

alapítva: 1895

Működés:

Az Eötvös József Collegiumot báró Eötvös Loránd alapította a párizsi École Normale Supérieure mintájára. Célja a színvonalas tanárképzés volt: tudós, önálló kutatásaikkal is kitűnő, hivatásukat szívvel-lélekkel végző oktatók felnevelése nemzedékről nemzedékre. A Collegium hallgatóinak kétharmada a Bölcsészettudományi Kar, egyharmada a Természettudományi Kar diákja. A leendő hallgatóknak egy több részből álló felvételi vizsgán kell számot adniuk tudásukról. A Collegiumban a szakmai munka műhelyi keretekben folyik. A „collegistáknak” magas szintű követelményeknek kell megfelelniük, az egyetemi képzést kiegészítő kurzusokon, előadásokon részt venniük, valamint az adott műhely szakmai követelményeit teljesíteniük. A műhelymunka mellett a Collegium elvárásai közé tartozik a nyelvvizsga és tanulmányi átlag követelmény is. A Collegium e magas szintű képzéshez kívánja megeremteni a lehetőséget (nyelvoktatás, collegiumi órák, rendezvények stb).

Rendezvények:

Eötvös Szerdák

Eötvös Konferencia

TTK-s Est

Tök-kör

Drámakör

Eötvös Napok
Pénteki Irodalmi Kollégiumi Kávéház (PIKK)

Kapcsolatok:
Egyéb szakkollégiumok

EVK **BKÁE EVK Szakkollégium**

cím: 1092 Budapest, Kinizsi u. 2-6.

telefon: (1) 217-3033/7401

honlap: evk.bke.hu

tagság: 70 fő

alapítva: 1990

Működés:

Az EVK a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem hallgatói hozták létre a nyugati business school-ok mintájára tagjainak – a jövő gazdasági szakembereinek – színvonalas, önszerveződő képzés keretében gyakorlati, korszerű ismereteket nyújt. Az EVK a Szakkollégium címet 1994-ben kapta meg az Egyetemi Tanácstól az addig végzett minőségi munka elismeréseként.

Az EVK célja, hogy lehetőséget biztosítson tagjainak gyakorlatorientált gazdasági ismeretek megszerzésére a marketing, pénzügy, vállalati pénzügy, számvitel, vezetés-szervezés és – legújabban – nemzetközi kapcsolatok területén.

Rendezvények:

Szakmai konferenciák (Tanácsadás, Befektetés-elemzés, Kockázatkezelés,
Tudásmenedzsment, Cross cultural management, Marketing)

EVK-születésnap

Kóbor Kupa

EVK Olimpia

Konferencia tábor

Bevonó tábor

Téli tábor

Nyári tábor

Kapcsolatok:

Egyéb szakkollégiumok

FDE **Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete**

cím: 1081 Budapest, Népszínház utca 8.

e-mail: board@fde.hu

honlap: www.fde.hu

tagság: tagszervezetek

alapítva: 2001

Működés:

Az FDE kiemelt célja, hogy segítse a diákszervezetek közötti kommunikációt, és tudástranszfer segítségével hozzájáruljon a szervezetfejlesztési munkához.

A fiatalok az egyetem mellett végzett társadalmi munka révén olyan készségeket, ismereteket, kapcsolatokat szereznek, amelyek hatékonyan készítik fel őket a kihívásokra.

Rendezvények:

Magyar Ifjúsági Képzési Szeminárium (MIX)

Tudásmenedzsment Program

Vezetőképző Program

Tagszervezetek és Kapcsolatok:

IAESTE Hungary – Magyar Mérnökhallgatók Egyesülete

AIIESEC – Magyar Közgazdászhallgatók Egyesülete

MOE – Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete

MAVE – Magyar Villamosmérnök-hallgatók Egyesülete

MSZK – BME Management Szakkollégium

ELSA – Joghallgatók Nemzetközi Szervezete

BEST – Európai Mérnök Szervezet

MAFIHE -Magyar Fizikus Hallgatók Egyesülete

EBiHal – Egyesült Biológus Hallgatók Szövetsége

GYIA – Gyermek és Ifjúsági Alapprogram

FEKOSZ

Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége

cím: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

telefon/ fax: (1) 341-02-09

honlap: www.fekosz.iif.hu/

tagság: 27 000 fő

alapítva: 1989

Működés:

A FEKOSZ, mint a magyarországi felsőoktatási kollégiumok demokratikus alapon szerveződő és működő országos érdekképviselői szövetsége, tevékenységével a magyarországi felsőoktatási intézményekben kollégistaként tanulók értelmiségivé válásához kíván hozzájárulni oly módon, hogy érdekközösséget kínál és teremt a felsőoktatási kollégisták érdekeinek felszínre juttatásához, érvényesítéséhez. Ezzel el kívánja érni, hogy a kollégiumokat olyan rangra emelje, amely méltó a kollégiumoknak az értelmiségivé válás folyamatában betöltött szerepéhez. Ifjúságvédelmi tevékenységet folytat. Együttműködik más hazai és nemzetközi, felsőoktatással és ifjúsági érdekképviseléssel foglalkozó szervezetekkel.

A FEKOSZ-nak tagja lehet minden olyan felsőoktatási kollégium, amelyik a szövetség célkitűzéseit elfogadja, azok megvalósításában közreműködik és rendelkezik demokratikusan választott önkormányzattal. Az egyes kollégiumi önkormányzatok a FEKOSZ helyi szervezeteként működnek. A helyi szervezetek egyenjogúak, tagsági jogukat képviselőik útján gyakorolják.

Rendezvények:

Fekosz-tábor

Kapcsolatok:

Oktatási Minisztérium

Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány

Pro Renovanda Cultura Hungaræ Alapítvány

BKÁE Heller Farkas Szakkollégium

cím: 1093 Budapest, Fővám tér 8.

telefon: (1) 218-6855/6108

e-mail: hellerfarkas@hotmail.com

honlap: heller.bkae.hu

tagság: 92 fő

alapítva: 1996

Működés:

A Heller Farkas Szakkollégium elsősorban kurzusokat, előadásokat és közös programokat szervez. A Szakkollégium egyre több színvonalas kurzust indít, és tavaly először konferencia-szervezőként is bemutatkozott. A pénzügyi profilt színesítik egyéb általános ismereteket nyújtó kurzusok.

A szakmai és közösségi munka elismeréseként az Egyetemi Tanács 1999. március 8-án egyhangú szavazással véglegesítette a Heller Farkas Szakkollégiumot.

Rendezvények:

Kornai Hét

Szakmai Hét

Konferenciák, előadások

Kurzusok, tutori képzések

Kapcsolatok:

Egyéb szakkollégiumok

HÖÖK a Hallgatókért Alapítvány

cím: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

telefon: 460-0575

fax: 321-2878

Alapítva: 2000

Működés:

A HÖÖK a Hallgatókért Alapítvány a HÖÖK tevékenységével összhangban, azt kiegészítve tevékenykedik a magyarországi felsőoktatás és a hallgatók érdekében. Célja a felsőoktatási intézményekben tanuló hallgatók szakmai, kulturális, sport és egyéb rendezvényeinek támogatása. Az alapítvány támogatja az önszerveződő csoportokat, amelyek keretet adnak a polarizált érdeklődésű hallgatók igényeinek kielégítéséhez. Segíti a hallgatói kezdeményezésű szakmai rendezvények, bemutatók megrendezését, hozzájárul a szabadidő kulturált eltöltését szolgáló rendezvények szervezéséhez, színvonalasabbá tételéhez.

Ezen céljai érdekében az Alapítvány konferenciákat és egyéb szakmai rendezvényeket szervez, kiadványokat ad ki és tudományos kutatásokat végez, illetve együttműködik más civil szervezetekkel ilyen programok megvalósításában.

Rendezvények:

HÖÖK Vezetőképző (közreműködőként)

Országos Külügyes Találkozó (közreműködőként)

Fesztivál a határon (közreműködőként 1999-2002 között)

Kapcsolatok:

Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája

Magyar Fogorvostanhallgatók Egyesülete

cím: 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

telefon: (1)210-4407/6100

fax: (1)210-4407/6466

honlap: www.mfhe.hu

alapítva: 1985

Működés:

Az Egyesület legfontosabb tevékenységi köre a cseregyakorlatok szervezése: a Nemzetközi Egyesület keretein belül a világ 25 országában, nemzetközi továbbképzésben, tanfolyamokon, kongresszusokon való részvétel szervezése és támogatása folyik. Magyarországon négy városban Budapesten, Pécsen, Debrecenben és Szegeden működik Helyi Bizottság.

Az Egyesület célja hozzájárulni a széles látókörű, modern szemléletű, már a pályájuk kezdetén értékes hazai és külföldi tapasztalatokkal rendelkező orvosok képzéséhez a magyar egészségügy színvonalának emelése érdekében.

Rendezvények:

Magyar Ifjúsági Képzési Szeminárium

Országos Fogorvostanhallgatói Diákkongresszus

Fogorvosavatás

Kapcsolatok:

IADS – International Association of Dental Students

IAESTE Hungary Magyar Mérnökhallgatók Egyesülete

cím: 1081 Budapest, Népszínház utca 8.

telefon: (1) 313-1125

e-mail: eln@iaeste.hu

honlap: www.iaeste.hu

tagság: 200

alapítva: 1990

Működés:

Az Magyar Mérnökhallgatók Egyesületét, az IAESTE-Hungary-t 1990-ben alakították a Budapesti Műszaki Egyetemen (szakmai körként már 1982-től működött). Időközben gyors fejlődésnek indult ez a nemzetközi szakmai diákszervezet, és hazánkban immár 15 helyi bizottsággal rendelkezik.

Szakmai programokkal (gyárlátogatás, szakmai rendezvényszervezés, konferenciák, cégelőadások) igyekszik közelebb hozni a vállalatokat és a hallgatókat, mivel mind a hallgatóknak, mind a vállalatoknak egyaránt fontos, hogy még a diploma megszerzése előtt kapcsolatba kerüljenek egymással.

Rendezvények:

Nemzetközi Csereprogram

Állásvadász Program

Szakmai Képzési Program

Kapcsolatok:

FDE – Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete

IAESTE – International Association for the Exchange of Students for Technical Experience

MEFS

Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség

cím: 1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.

telefon: (1)460-6884, 460-6915, 460-6923

email-cím: husf@ella.hu

honlap: www.husf.iif.hu

tagság: 35 tagintézmény

alapítva: 1991

Működés:

A Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség a mintegy százestendős múlta visszatekintő magyar felsőoktatási sportmozgalom örököse. A szövetség a felsőoktatási intézmények kereteit meghaladó sporttevékenységet szervezi és bonyolítja le országos szinten. Ennek keretében a MEFS évente szervezi meg és koordinálja a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajnokságokat, valamint ezzel párhuzamosan Regionális Tanácsain keresztül támogatja és koordinálja a hallgatók és főiskolai-egyetemi dolgozók szabadidős sporttevékenységét.

A szervezet harmadik fontos tevékenységi köre a minőségi sportot űző magyarországi főiskolai és egyetemi hallgatók „nemzetközi porondon”: a Téli és Nyári Univeriadékon, illetve a Főiskolai Világbajnokságokon történő részvételének megszervezése.

Rendezvények:

Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajnokság

Tagszervezetek:

Általános Vállalkozási Főiskola
Berzsenyi Dániel Főiskola
Budapesti Gazdasági Főiskola
Budapesti Corvinus Egyetem
Budapesti Műszaki Főiskola

Debreceni Egyetem
Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Dunaújvárosi Főiskola
Eötvös József Főiskola
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Eszterházy Károly Főiskola
Kaposvári Egyetem
Károli Gáspár Református Egyetem
Károly Róbert Főiskola
Kecskeméti Főiskola
Kodolányi János Főiskola
Magyar Iparművészeti Egyetem
Miskolci Egyetem
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája
Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete
Nemzetközi Üzleti Főiskola
Nyíregyházi Főiskola
Nyugat-Magyarországi Egyetem
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Pécsi Tudományegyetem
Széchenyi István Egyetem
Szegedi Tudományegyetem
Szent István Egyetem
Szolnoki Főiskola
"Tiszántúli Református Egyházkerület és Debreceni Református
Kollégium Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola"
Veszprémi Egyetem
Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola
Wesley János Lelkészképző Főiskola
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Kapcsolatok:

Nemzetközi Egyetemi Sportszövetség (FISU)
Nemzeti Sporthivatal
European University Sports Association (EUSA)
Nemzeti Szabadidősport Szövetség
Wesselényi Miklós Sport Közalapítvány
Nemzeti Sportszövetség
Magyar Sporttudományi Társaság
Magyar Olimpiai Bizottság

IKKE **Ifjú Közgazdászok Közhasznú Egyesülete**

cím: 1118 Budapest, Ménesi út 49.

telefon: (30) 619 8610

honlap: ikke.hu

tagság: 30 fő

alapítva: 2000

Működés:

Az IKKE 2000 áprilisában, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem hallgatóinak részvételével jött létre; nem bejegyzett, klubszerű formájában 1998 ősze óta működik.

Az IKKE tagsága jelenlegi és nemrég végzett egyetemi hallgatókból áll, akik a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, illetve más egyetemeken, főiskolákon folytatják, folytatták tanulmányaikat.

A szervezet célja, hogy az érdeklődők számára gazdasági beszélgetéseket, konferenciákat szervezzen, ezáltal bővítve a leendő gazdasági-pénzügyi szakemberek gyakorlati és aktuális ismereteit.

Rendezvények:

EU-Szeletek

Képzés fiatal vállalkozóknak

Projektvezetés és forrásszerzés

Kapcsolatok:

Országos Gyermek és Ifjúsági Parlament

Páneurópai Unió

Magyar Polgári Együtműködésért Egyesület

Korányi Frigyes Szakkollégium

cím: 1074 Budapest, Hársfa u. 59/b.

telefon: (1)322-32-92, (1)321-02-77

fax: (1)322-32-92, (1)321-02-77

tagság: 120 fő

alapítva: 1985

Működés:

A Semmelweis Egyetemen 1985-ben hallgatói kezdeményezésre létrehozták a Korányi Frigyes Szakkollégiumot, melynek célja az általános kollégiumi célokon túlmenően olyan szakmai és szellemi műhely létrehozása, amely biztosítja a stabil szakmai alapokon nyugvó, a modern egészségügy szakmai és szervezési ismereteit a napi gyakorlatban is alkalmazni tudó, tetteiért felelős orvos, gyógyszerész értelmiség képzését.

Rendezvények:

Szakmai tábor

Korányi Frigyes Tudományos Fórum

Kollégiumi Napok

Kollégiumi Születésnap

Kapcsolatok:

Egyéb szakkollégiumok

Magyar Agrárhallgatók Egyesülete

cím: 2100, Gödöllő, Péter Károly u. 1.

telefon: (28) 320-200

fax: (28) 310-804

e-mail: iaas@freemail.hu

alapítva: 1988

Működés:

A Magyar Agrárhallgatók Egyesülete az International Association of Agricultural Students (IAAS) magyarországi szervezeteként, 1988-ban jött létre.

Az Egyesület elsődleges tevékenységi területe a nemzetközi szakmai gyakorlat csereprogram, melynek segítségével a magyar agrárhallgatók az itthon megszerzett elméleti tudásukat valamely európai országban tehetik próbára. Munkájuk során olyan tapasztalatokat szerezhetnek, melyeket hazatérve a magyar mezőgazdaság szolgálatába állíthatnak.

Rendezvények:

Nemzetközi cseregyakorlatok

Szemináriumok

Szakmai konferenciák

Kapcsolatok:

IAAS – International Association of Agricultural Students

MaFiHE **Magyar Fizikushallgatók Egyesülete**

cím: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A, 2.78A

telefon: (1) 372-2701

fax: (1) 266-2556

e-mail: mafihe@mafihe.hu

honlap: mafihe.hu

tagság: 100

alapítva: 1987

Működés:

A Magyar Fizikushallgatók Egyesülete (MaFiHE) a fizikusképzés színvonalát és a nemzetközi kapcsolatokat hivatott ápolni, ennek megfelelően tagjai főleg fizikus és fizika-tanár szakos hallgatók. A MaFiHE tagja az országos szervezeteket tömörítő IAPS-nek (Fizikus Hallgatók Nemzetközi Egyesülete).

A MaFiHE helyi bizottságokra (HB) tagozódik. Minden helyi bizottságnak önálló működési szabályzata, elnöksége van. A MaFiHE legfőbb döntéshozó szerve a – legritkábban évente összehívott – közgyűlés. A közgyűlés módosíthatja az alapszabályt, és dönt az elnökség, illetve az Ellenőrző Bizottság (EB) személyi kérdéseiben. A Magyar Nemzeti Bizottságba (MNB) minden HB egy képviselőt delegál, ezenkívül tagja a mindenkori elnökség.

Rendezvények:

Ortvay Rudolf Emlékverseny

Fizika Verseny

Nyílt helyi Fifiqs Fiziqs Feladatok

Egyetemisták Játékos Huszonnégyórás Agytornája

Kapcsolatok:

IAPS – Fizikus Hallgatók Nemzetközi Egyesülete

ELFT – Eötvös Loránd Fizikai Társulat

EPS – European Physical Society (Európai Fizikai Társulat)

KFKI – Központi Fizikai Kutatóintézet

IAESTE Hungary – Magyar Mérnökhallgatók Egyesülete

MAVE
Magyar Villamosmérnök- és Informatikus-hallgatók
Egyesülete

cím: 1117 Budapest, Irinyi József u. 42.

telefon: (20) 823-3353

e-mail: eestec@eestec.hu

honlap: www.eestec.hu

tagság: 50

alapítva: 1986

Működés:

A Magyar Villamosmérnök-hallgatók Egyesülete (MAVE) az Electrical Engineering Students' European Association (EESTEC) magyarországi tagszervezete. Az EESTEC-nek több mint harminc, a MAVE-hoz hasonló tagszervezete van szerte Európában.

A MAVE 1986 óta tevékenykedik, 1991 óta a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen bejegyzett egyesületként. Célja a különböző európai nemzetek villamosmérnök és informatikus hallgatóinak szakmai és kulturális ismereteinek bővítése, az egyes országok oktatási rendszerének, iparának széleskörű megismertetése, nemzetközi kapcsolatok teremtése és ápolása.

Rendezvények:

24 órás programozó verseny

Nyári Tábor

Kapcsolatok:

FDE – Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete

EESTEC – Electrical Engineering Students' European Association

Miskolci Egyetemisták Szövetsége

cím: 3515 Miskolc-Egyetemváros, Diákiroda, A/1
mf. 4.
telefon: (46) 565-111/11-34,11-04
fax: (46)364-878
e-mail: mesz@mehok.uni-miskolc.hu
honlap: www.mehok.uni-miskolc.hu/mesz

alapítva: 1989

Működés:

A MESZ a Miskolci Egyetem Hallgatói Önkormányzatának társadalmi szervezete, működésének kereteit annak működési és szervezeti szabályzata határozza meg.

A Miskolci Egyetemisták Szövetsége gazdasági és jogi önállóságával aktívan támogatja és megkönnyíti számos öntevékeny csoport munkáját, segíti a ME-HÖK és a kari hallgatói önkormányzatok, Valéta Bizottságok, önképzőkörök működését és gazdálkodását. Az egyesület célja, hogy segítse a hallgatók szakmai felkészülését, külföldi tanulmányutakon való részvételét, a diákélet szervezését, a hallgatók kulturális és sporttevékenységének segítését, értelmiségi létre való felkészítését és az elhelyezkedési lehetőségek javítását.

A MESZ állandó szolgáltatásai közé tartozik a minden tanév elején aktuális ingyenes albérlet-közvetítés és Hallgatói Információs Zsebkönyv megjelenítése, egyetemi (ifjúsági) színházbérlet árusítás, valamint az INFORRÁS – Hallgatói Információs, Tanácsadó és Karrier Központ – működtetése.

Rendezvények:

Gólyabál
Állásbörze
Miskolci Egyetemi Napok (társszervezőként)

Kapcsolatok:

Miskolci Egyetem – Hallgatói Önkormányzat

Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete

cím: 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4. fsz. 18.

telefon: (1) 210-4407/6100

fax: (1) 210-4407/6466

e-mail: hupsa@mailbox.hu

honlap: www.hupsa.sote.hu

tagság: 200

alapítva: 1991

Működés:

A Gyógyszerészhallgatók Nemzetközi Szervezetének legfontosabb célkitűzése, hogy Európa-szerte tudatosítsa a jövő gyógyszerészeiben a fokozott felelősségvállalást az emberek gyógyításában, életük egészségesebbé tételében. Az ehhez elengedhetetlen alapos szakmai felkészültség túlmutat az oktatási intézmények lehetőségein, csupán egy ilyen jellegű szervezet tudja biztosítani az ebben a szakmában elengedhetetlen nemzetközi tapasztalatszerzést szakmai utak és gyakorlatok formájában.

Rendezvények:

Nemzetközi cseregyakorlatok

EPSA és IPSF Kongresszus

Kapcsolatok:

EPSA – European Pharmaceutical Students' Association

IPSF – International Pharmaceutical Students' Federation

NÁFIORE
Nem Állami Felsőoktatási Intézmények
Országos Régiójának Egyesülete

Cím: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

e-mail: nafiore@freemail.hu

Tagság: 15 fő

Alapítva: 2002

Működés:

A NÁFIORE érdekképviseleti tevékenységet folytat, célja az alapítványi, magán és egyházi felsőoktatás hallgatóinak és intézményeinek összefogása.

Ennek érdekében elsősorban az információ-közvetítés, informálás terén fejt ki tevékenységét, konferenciák szervezése, valamint tájékoztató kiadványok megjelenítése útján. Működése során nagymértékben együttműködik más szakmai és társadalmi szervezetekkel is.

Rendezvények:

NÁFIORE tábor

Kapcsolatok:

Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája IKKE – Ifjú
Közgazdászok Közhasznú Egyesülete

Rajk László Szakkollégium

Cím: 1085 Budapest, Horánszky u. 20.
Telefon: (1)338-2388
Fax: (1)267-3925
Email-cím: diakbizottsag@rajk.uni-corvinus.hu
Honlap: www.rajk.uni-corvinus.hu

tagság: 100 fő

alapítva: 1970

Működés:

A Rajk László Szakkollégium a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem intézménye (amely működésének legtöbb lényeges kérdésében teljes autonómiával rendelkezik). Bár a kezdetek óta eltelt 35 év alatt fontosságukban történtek hangsúlyeltolódások, a kollégium küldetésének és működésének alappillérei a kezdektől fogva változatlan maradtak:

- a kollégisták számára olyan lehetőségek biztosítása, melyek lehetővé teszik egy nemzetközi mércével mérve is magas szakmai színvonal elérését;
- társadalmilag érzékeny és jól informált értelmiségiek képzése, a szakkollégisták önkifejtésének, önkitaljesedésének elősegítése;
- egy olyan demokratikus közösség működtetése, mely elősegíti a tagok későbbi társadalmi aktivitását.

Rendezvények:

Szakmai Verseny
Rajk Jövőképalkotó Műhely
Téli Tábor
Filmklub
Szakmai konferenciák, előadások

Kapcsolatok:
Egyéb szakkollégiumok

Zárszó

A kutatás során három aspektusból – valamint három eljárással – került górcső alá a felsőoktatási szféra hallgatói önszerveződési gyakorlata.

A hallgatók (döntően HÖK vezetők) körében végzett felmérés az intézményeken belül tapasztalható hallgatói érdekképviseleti gyakorlatra, szervezet-geneológiai tendenciákra, irányultságokra – ezek alakulására, fejlődésére –, valamint az intézményen belüli elfogadottságra, továbbá az országos képviseleti szerv ismertségére, illetve ennek elismertségére kérdezett rá.

Az általunk kiválasztott országos szakmai és érdekképviseleti szervezetek – MEFS, FEKOSz, FDE – vezetőivel készített mélyinterjúk a felsőoktatásban tevékenykedő – ennek intézményrendszeréhez kapcsolódó – testületek működési, érdekérvényesítési lehetőségeire, a működésükkel kapcsolatos sajátos mechanizmusokra, céljaikra irányuló kérdésekkel próbálták a szervezetek bemutatásán keresztül a „sajátos felsőoktatási civil logikát” bemutatni.

A fenti két vizsgálat mintegy kiegészítéseként átfogó honlapvizsgálatot is végeztünk azzal a céllal, hogy az intézményi honlapokon keresztül betekintést nyerhessünk a felsőoktatási hallgatók intézményekben működő szakmai, szabadidős, sport és „egyéb” öntevékenységének világába; ezen vizsgálat során a felsőoktatási intézmények kiválasztásakor igyekeztünk leképezni az ország összes régióját, valamint arra is törekedtünk, hogy a vizsgálatban a főiskolák és egyetemek – állami és nem állami alapításúak – egyaránt képviselve legyenek.

A kutatásnak kötetben található negyedik eleme egy – döntően honlapvizsgálat során összeállított – adatbázis.

A kutatás első eleméről összegzésképpen megállapítható, hogy: a hallgatók körében lekérdezett kérdőíves vizsgálat eredményei megmutatták azon közhelyszerű megállapítás tényszerű fennállását, miszerint a hazai felsőoktatás intézményrendszerének átalakítása, majd a jelenlegi képzési struktúra-átalakítás nem jár(t) együtt az intézményen belüli szolgáltatások színvonalának emelkedésével, emelésével; ennek a következménye az a nagyarányú hallgatói elégedetlenség, amely a válaszokból – a főiskolákkal és egyetemekkel kapcsolatban – kitűnik.

Érdekes azonban a reakció: a korábbiakkal ellentétben a fiatalok nem a direkt érdekérvényesítés eszközéhez, például az intézmény falain belüli, illetve kívüli demonstrációkhoz nyúlnak, mint megoldáshoz, hanem a hallgatói önkormányzatokban jelennek meg a szolgáltató funkciók, amely önkormányzati testületek működésével az elégedettség érzékelhetően magasabb, mint az intézmény egészével.

Ezt a folyamatot – amelynek jól látható jelei a HÖÖ-ökön belül a PR, a kommunikációs, a rendezvényszervező bizottságok erősebb szerepe – lehet persze úgy is értékelni, mint a helyi hallgatói képviseletek ügyes helyzetfelismerését, valamint a hallgatói bizalmi tőkét, amely alapján ezeket az erősödő funkciókat, új profilokat működtetni tudja; bár a nyitott kérdésekre adott válaszok esetében megjelentek olyanok is, amelyek az érem másik oldalára: a HÖÖ érdekvédelmi jellegének gyengülésére, az intézményi alukukba való nagymértékű beágyazottságára hívták fel a figyelmet.

Megállapítható, hogy a hallgatói képviseletekben tevékenyen részt vállaló fiatalok jelentős hányada már a középiskolában is diákbizottsági tag volt, illetve nagy a kollégisták részvételi hajlandósága – a kollégiumi bizottsági munkával párhuzamosan – a HÖÖ testületekben.

De mindezek ellenére a HÖÖ-ösök közül csak kevesen vesznek részt a hallgatói öntevékeny körök, szakmai szervezet munkájában, közösségeinek hétköznapjaiban, ilyen módon előáll egy kettősség: amíg a HÖÖ, mint testület támogatja, kapcsolatban van a hallgatói szervezetekkel, szerveződésekkel, addig a HÖÖ-ös, mint személy nem vesz részt ezekben a civil, vagy szakmai szerveződésekben.

A minta alapsokaságát hallgatói képviselők adták, a kontrollcsoportot pedig nem-HÖÖ-ös főiskolások és egyetemisták. Mivel az érték-, és elégedettségvizsgálatok során hasonló válaszokat kaptunk – így a képviselők és a képviseltek közötti mély szakadékot nincs ok feltételezni –, feltételezhető, hogy a hallgatói önkormányzati rendszer továbbra is a felsőoktatási képzésben részt vevő fiatalok öntevékenységeinek meghatározó eleme, formát adó kerete tud maradni.

A magyar felsőoktatásban a hallgatói öntevékeny csoportok a jogi szabályozottságuk, továbbá a gazdasági támogatottságuk szempontjából egyaránt a periférián léteznek.

Az intézményi honlapok felkeresése és a hallgatói öntevékenységet bemutató tartalmi részek összevetése ezen képet árnyalja: információtartalmuk, kialakításuk, részletezettségük számos információt tartalmazhat a szervezet működéséről, annak intenzitásáról, bár a honlap kidolgozottsága nem minden esetben áll egyenes arányban a szervezet tényleges aktivitásával, tehát egy egyszerű felépítésű, kevés információt tartalmazó honlap nem feltétlenül jelent nem működő, vagy szűk profilú szervezetet, és mindez persze fordítva is igaz; ezenfelül a honlap jelentősége, szerepe szervezettípusonként is eltérő: kisebb lokális, szakmai vagy egyéb, például szabadidős kört tömörítő szervezetek értékes tevékenységet fejthetnek ki személyes kapcsolattartás útján is, míg a nagy taglétszámú, országos, esetleg nemzetközi szervezetek esetében a honlap a szervezet külső és belső kommunikációjának talán leg-

fontosabb fóruma. A vizsgálatba bevont honlapokról összességében megállapítható - és ez nem csak az öntevékeny körök vizsgálata során, hanem a felsőoktatási civil szervezetek almanachjának összeállításakor is egyértelművé vált -, hogy kevésbé interaktívak, a szervezet munkájának megismerésében nem helyettesítik a személyes kapcsolatfelvételt.

A vizsgálat során tapasztalt „sokszínűség” arra is rávilágít, hogy semmiféle központi irányelv nem érvényesül az említett célcsoport esetében a megalakulást, működést-működtetést, illetve a tevékenységet illetően.

Minimális az intézményi segítség és a koordináció, a nyilvántartás terén is csak elenyésző mennyiségben, illetve nem számottevő minőségben figyelhetőek meg „intézményesítési” törekvések, amely utóbbi a működési jelleget és struktúrát tekintve helyénvaló, ugyanakkor az említett csoportok mindennapi működését nem könnyíti meg.

Üdítő és jelzésértékű kivétel a Miskolci Egyetem, amely egyedülálló szabályozásával, a rendezett körülmények megteremtésére való törekvésével a pozitív példát jelenthetne a hazai felsőoktatás egésze számára.

Több vizsgált intézmény, valamint kar esetében egyértelmű volt, hogy a máshol az öntevékeny csoportok által felvállalt kulturális, szabadidős programok szervezését a helyi HÖK végezi – vagy mert korábban nem volt (illetve jelenleg sincs) más szervezet, amelyik ezeket a feladatokat ellássa, vagy mert a HÖK a törvényadta feladatainak ellátásához kapcsolódóan, tevékenységének inherens részeként, saját szervezetén belül látja el ezen „szolgáltatásokat”.

Az intézményi körkép arra is rávilágított, hogy mindenképpen hasznos lenne egy olyan országos adatbázis létrehozása, mely – az adatokat éves rendszerességgel frissítve – összesítené a felsőoktatásban működő öntevékeny csoportokat, tevékenységi körüket, anyaintézményük alapján.

A vizsgálat során kiemelt figyelemben részesítettük a szervezetek kapcsolati hálózatát. A honlapokon feltüntetett adatok alapján elmondható, hogy – bár döntő többségüknek vannak kapcsolatai más civil szervezetekkel – a piaci szférával a kapcsolataik minimálisak, legalábbis eseti együttműködésen, szponzoráción túlmutató stratégiai partnerségre való utalásokat ritkán találhatunk. Mindez illeszkedik a hazai non-profit szféra egészének „gyakorlatához”, helyzetéhez („helyzetelenségéhez”) is.

A mélyinterjúkban megkérdezett országos szakmai és érdekképviseleti szervezeti vezetők elmondása alapján problémaként jelenik meg a több szintet átfogó, érdembeli párbeszéd, valamint érdekegyeztetés hiánya mind az azonos, illetve hason-

ló területen tevékenységét kifejtő civil szervezetek között, mind a kormányzati szervezetekkel való rendszeres szakmai kapcsolattartás, konzultációlehetősége.

A különböző közizgatási, szakmai és partnerszervezetekkel való rendszeres és rendezett kommunikáció, a problémák közös feloldása, megoldása egyelőre még mindhárom szervezet esetében csak – és talán évek óta meg-megújított, de nem megvalósított – terv.

Ami az országos szervezetek „gondolkodásmódjára” még mindig jellemző – így mindhárom beszélgetés során előkerült témaként, de nem csak a vizsgált szervezetekre, hanem a hazai civil szféra országos szervezeteinek „logikájára” általában jellemzőnek mondható -: a „gondoskodó állam” koncepció, amely az állami normatív támogatással kapcsolatos igényben, mint a folyamatos, kiszámítható fejlődés garanciájában jelenik meg.

A fenti – a kilencvenes évek első felének „közttestületestítő” eljárásaihoz köthető – gondolat ellenére mára a non-profit szervezeti menedzsment láthatóan teljes természetességgel kezeli a döntően programfinanszírozási támogatási célokkal megjelenő állami pályázati felhívások ismeretét, a pályázati rendszerekben való részvételt. Mindezek mellett látható, hogy változatos módon viszonyulnak a piaci támogatói, szponzori kapcsolatokhoz, kapcsolatlehetőségekhez is (hiszen a helyi rendezvények finanszírozásába lokális gazdasági szervezeteket, érdekeltségeket is bevonnak, mint ahogyan az országos programok esetén is megtalálják – ha keresik – a piac felől érkező támogatást, de egyik szervezet esetében sem mondható el, hogy állandó és előre kiszámítható pénzforrást jelentenek a piaci támogatók.

Zárásképpen megállapítható, hogy a magyarországi felsőoktatás civil szervezeti világának azon szegmense, amelyik a főiskolai és egyetemi hallgatók által kezdeményezett tevékenységeket öleli fel, a hallgatói célok megvalósítását fogalmazza meg – valamint döntően a felsőoktatási képzésben részt vevő fiatalok által működtetett –, még nem a polgári önszerveződés, a civilkurázi magasiskolája – és ennek okait csak részben kereshetjük, illetve találjuk meg az állami-intézményi forráshiányos működésben, továbbá a piaci szereplők rideg hozzáállásában -; mégis elmondható, hogy a hazai társadalmi szervezetek jelenlegi általános állapotát alapul véve egy erősödő öntudatú, kiforrottabb érdek-, és – nem másodlagosan – értékartikulációs képességgel rendelkező jövőbeni magyar társadalom alapjaihoz járulhat hozzá.